

UNIVERSITAS

Norges største studentavis

utgave 7, årgang 76

www.universitas.no

torsdag 24. februar 2022

– Bilen gjev deg ingenting, student! Erklær krig mot han.

Kommentar s. 2-3

– PLUTSELIG KOMMER DET EN MANN INN

Tjenestepersoner fra **SiO** kom ved flere anledninger på uanmeldt besøk i Emblas kollektiv.

Brudd på husleieloven, mener advokat.

Nyhet s. 6-7

HISTORIE- OG ETIKKFAG PÅ BI UNDER PRESS

Studenter reagerer

Nyhet s. 4-5

STOR KLUBBGUIDE

ÅTTE STEDER Å DANSE I OSLO

Kultur s. 14-15

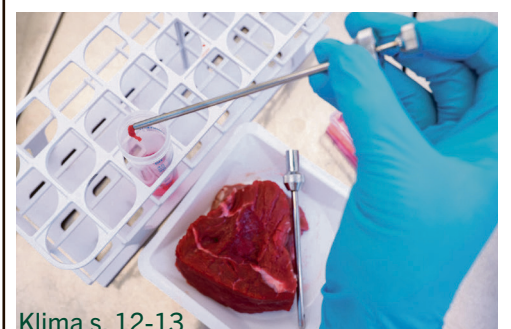
Færre velger fremmed-språk:

TYSK STUPER

Nyhet s. 10-11

UNGE SPISER MER KJØTT ENN ELDRE:

Kan lab-biff mette fremtidens kjøttbehov?

Klima s. 12-13

MENINGER

Redaktør: **Endre Ugelstad Aas**
endreaas@gmail.com 901 95 375

Nyhetsleder: **Live Tronstad**
livetronstad@gmail.com 412 81 039

Fotosjef: **Charlotte Førde Skomsøy**

Desksjef: **Sofie Martesdatter Granberg**

Nettredaktør: **Solfrid Skaret**

Følg oss

www.universitas.no

facebook.com/UniversitasOslo

twitter: @universitas_no

instagram: universitas_offisiell

Tips oss

tips@universitas.no

Leder

Økonomisk dannelse

Alle som har sett v-serien Exit husker nok finansmannen Jeppe Schøitts lovtale til kapitalismen. «Økonomisk ambisjon er den mentale motoren som driver verden. Uten den hadde vi vært satt hundrevis av år tilbake i utvikling», sier den eksentriske topplederen idet han legger frem en vellykket kvartalsrapport for sine ansatte. Det siste har han nok helt rett i. Den generelle levestandarden i verden har tross alt blitt ganske mye bedre de siste 200 årene. Uten den industrielle revolusjonen og fremveksten av en kapitalistisk verdensøkonomi, ville nok de fleste av oss fortsatt levd i mer begrensede jordbruksamfunn. Men utviklingen har også en skyggeside.

En av de første til å påpeke dette var den tyske filosofen Karl Marx. Ambisjonene om økonomisk vekst kom ikke nødvendigvis den enkelte arbeider til gode. Når bedriftseierne investerte størsteparten av overskuddet i tiltak for å øke produksjonen, fikk arbeiderne lite igjen for arbeidskraften de hadde å tilby. Samtidig var arbeiderne avhengig av å jobbe for å overleve. Det skjeve maktforholdet skapte et ulikhetssamfunn, der den ene parten utnyttet den andre, ifølge Marx. Konturene av dette systemet er fortsatt synlig i dag: særlig i Den tredje verden, hvor multinasjonale selskaper nyter godt av den billige arbeidskraften.

En viss tyngde på dette feltet burde vi også kunne forvente fra fremtidens BI-utdannede

Karl Marx er også en av teoretikerne på pensum i fellesfaget «Bedriften» ved Handelshøyskolen BI. Her finnes også navn som Adam Smith, John Maynard Keynes, Joseph Schumpeter, Thomas Piketty, samt moralfilosofen Immanuel Kant og John Rawls. Faget tar sikte på å gi studentene en bred innføring i bedriftens rolle i økonomien og verdenssamfunnet. Etske problemstillinger knyttet til egeninteressens problem og bedrifters samfunnsansvar er også viktig. Nå står imidlertid faget i fare for å forsvinne, noe du kan lese om i denne ukens avis.

Ledelsen ønsker å tilby studentene mer fleksibilitet i studieløpet, og argumenterer for at tematikken vil dekke i andre fag. Flere studenter Universitas har snakket med, mener derimot at det er viktig å bevare faget. – Det hjelper veldig lite å ha en bachelor i finans hvis jeg ikke vet hvordan bedriftene og det økonomiske systemet henger sammen, sier Benjamin Egeland Billington, som er tillitsvalgt og studerer bedriftsøkonomi på BI, til Universitas. Evnen til å reflektere kritisk over sitt eget fag, både i et historisk perspektiv og nåtid, er noe enhver student burde oppfordres til. Derfor tilbyr de fleste utdannelse, i hvert fall ved universitetene, en form for exp-hil og/eller exfac-variant tidlig i studieløpet. En høyere utdanning burde tross alt gi studentene noe mer enn de praktiske ferdighetene de trenger for å gå ut arbeidslivet. Hvis noen hadde glemt det, er dette som kalles dannelse.

Kursansvarlig for «Bedriften» Sverre August Christensen er bekymret for at mange av bachelorstudentene nå står i fare for å gå ut av BI uten en gang å ha hørt om Karl Marx. Det er det all grunn til å ta på alvor. Dagens økonomiske system er vanskelig å forstå i sin fulle helhet uten tankegodset til teoretikere som Smith, Marx, Keynes og Schumpeter. En viss tyngde på dette feltet burde vi også kunne forvente fra fremtidens BI-utdannede. Selv en Jeppe Schøitt ville nok kunne redegjøre for begreper som «fremmedgjøring», «merværdi» og «varefetisjisme». Evnen til etisk refleksjon derimot, sitter nok lenger inne.

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Student-samskipnaden SiO. Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale, oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: **Jone Trovåg**
j.v.trovag@universitas.no 91 57 39 67

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadresse: **Moltke Moes vei 33**

Post: **Boks 89 Blindern, 0314 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Nettside: **www.universitas.no**

Bilen gjev deg ingenting, student! Erklær krig mot han.

Bilen har ingen plass i Oslo

Kommentar

Tord Magnus Dyrkorn, journalist i Universitas

Det går mot vår, og snart kjem eit av dei sikraste vårteikna Oslo har å by på. Når graset er isfritt tek studentar att byens parkar etter månadar med frost. Eg må sei eg gler meg. Det er ikkje mykje som slår den fyrste parkpilsen ein crisp april dag som eigentleg er for kald.

Gleda er likevel ikkje udelt. Gjennom latteren til venar skjer larmen, vegstøv fyller lungene og trafikken gjer deg svimmel. Kvar vår sprekk idyllen brått, eine og aleine på grunn av ein ting: bilen.

Kvifor må det vere slik? Det er det fremste spørsmålet unge urbanistar burde spørje seg. Svaret? Det finst ikkje, og argumenta mot bilen er mange.

Det fyrste og viktigaste: Bilen drep. I tillegg til at han er ein fare med den høge farta, forureinar han lufta med støv, CO2 og støy òg. Sjølv om fleire og fleire køyrer elbil, vert ein god del av reisene i Oslo gjort med fossilbilar og fører dermed til ei uansvarleg stor mengde helseskadelege partiklar og gassar som vert sleppte ut i lufta som barn, vaksne, eldre og sjuke skal puste inn.

For det andre: Bilen får alt for stor fysisk plass i

bybildet. I ein by kor kvadratmeterprisen når nye rekordar kvar månad, krev nokon løyve til å setje ifrå seg ein åtte kvadratmeter stor metallklump vederlagsfritt i byens vegar og gater. Ein parkeringsplass med plass til 50 bilar kan, viss bygd om til park, virke som ein offentlig samlingsstad for fleire tusen menneske i eit lokalmiljø. Bilen gjer krav på mangelfullt og dyrebart areal, som med betre byplanlegging kunne gått til å utvikle verdiskapande område til trivsel og velvære for innbyggjarane. På dette punktet er elbilen eit like stort problem som vanlege fossilbilar.

For det tredje: Bilen bidreg til å auke forskjellane. Ifølgje Ruter manglar 21 prosent av Oslos innbyggjarar tilgang på bil, og er dermed heilt avhengig av gode gang- og sykkelveggar og kollektivtransport. Vi studentar utgjer ein stor del av dei. Å vere bilist er tross alt eit dyrt privilegium øyremerkt dei som lever over fattigdomsgrensa. Når in-

sentiva til å velje bort kollektivtransport vert større, bidreg den bileiande delen av innbyggjarane til å svekkje det allmenne mobilitetstilbodet for oss studentar og andre utan bil. Dette gjeld òg elbilistar som også tek kundar frå kollektivtilbodet. Altså: Fleire bilar på vegen fører til færre buss-, trikk- og baneavgangar.

Tre gode grunnar til å forby bilen i delar av byen. Men kva med motargumenta?

Det er urealistisk å fjerne bilen, seier du. Feil: Svært sjeldan ser ein folk ønske seg attende til ei tid

Å vere bilist er tross alt eit dyrt privilegium øyremerkt dei som lever over fattigdomsgrensa

Arkivaren

Homo saunus

Fellessvettning i glovarme trerom er langt fra noen ny hype. Men hva er vel kroppslig velvære uten en full mage? I 2003 skrev Universitas om to «anonymiserte» livsnytere som grilltet pølser i saunaen på Sogn Studentby. Med mottoet «homo saunus» var planen å finne nye og innovative badstuekonsepter. – Det er ypperlig for huden. Mange klager over tørr hud om vinteren, men med denne fett-kuren skal det mye til for å få flass, sier en av hedonistene. Kjøttet var heller ikke dødt i 2003! Les mer på side 12–13.

Universitas, 12. mars 2003.

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

kor bilen fekk endå meir plass enn i dag. Kan du sjå føre deg eit Oslo kor Rådhusplassen er byens gjennomfartsåre for biler? Eller kor Folketeaterpassasjen er ein biltunnel mellom Storgata og Youngstorget? Heller ikkje eg, men slik har det ein gong vore.

Viss gater vert stengde for bilen fører det til at det vert meir trafikk kor bilen framleis vert tillaten, seier du. Feil: All erfaring taler for at færre bilvegar inneber færre biler, og omvendt.

Kollektivtilbodet er for tregt og dårleg, seier du. Tja. Oslo har allereie eit tilbod i verdsklassa, men det kan utan tvil verte betre. Kva trur du skjer viss pengane frå nokon av dei 733.000 daglege bomplasseringane går til Ruter-billettar? Jo

fleire som vel kollektivtransport, jo betre tilbod får vi; jo færre som vel bil, jo raskare kjem bussen og trikken fram.

Som student er det faktisk ingen grunn til å forsvare bilens plass i Oslo. Han bidreg til å øydeleggje klimaet vi skal arve, han representerer eit stort økonomisk skilje mellom oss og dei meir bemidla eldre, og han er til generelt bry for oss. Dessutan er vi kanskje ein av dei siste generasjonane som kjem til å vurdere å gå til innkjøp av privatbil i byen, noko som er heilt naturleg når talet på bilkollektiv-tenester går opp, samstundes som at færre unge tek førarkort i byane, ifølgje tal frå Statens Vegvesen.

Privatbilen har ingen plass i ein moderne by, i alle fall ikkje i dei befolkningstette delane. Heldigvis ser det ut som at mange av byens lokalpolitikarar er med på den tanken, i alle fall delvis. Byrådet i gang med å fjerne parkeringsplassar og stenge gater for biltrafikk. No er det viktig at arbeidet ikkje stoppar! Byrådet må få fart på arbeidet med å stenge deler av Oslo for privatbilen. Det er det beste for folkehelsa, trivselen, nærmiljøet og klimaet.

Våren og gjenopninga er her. Dra ut og nyt byen, men hugs òg at bilen ikkje gir deg noko som helst, og at vi først kan nå full friedom i byen når privatbilismen døyr.

debatt@universitas.no

Historiske skråblikk av
Endre «Ugeblikk» Aas

Øyeblikket

av Emma Bjørgan Dalen

Sommersveisen: Halv pris for studenter på Majorstua klipp & grill.

UNIVERSITAS

TIPS OSS:

tips@universitas.no

UTTEGNERE:

Emilie Waldal
Frida Wattne Lindland
Sivert Bjelland Sevattal
Sofie Martesdatter Granberg

DESKJOURNALIST:

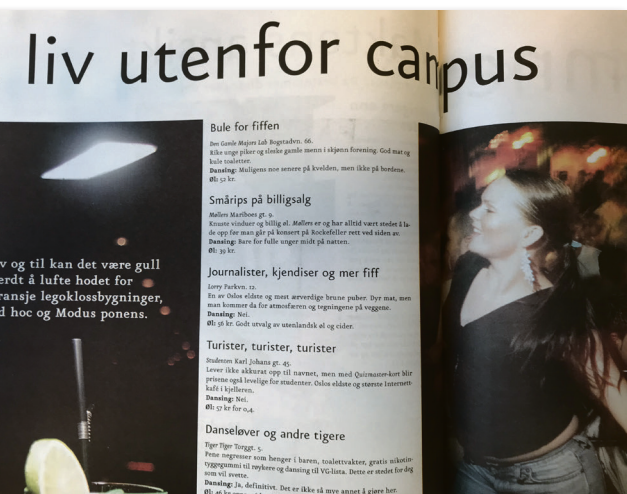
Live Tronstad

KORREKTURSJEF:

Harald Nordbø

Universitas stettes av Velferdstinget,
som står uten redaksjonelt ansvar.

Party like it's 2004

Mye har skjedd siden 2004, også i Oslos uteliv. I denne utgavens utelivsguide kan du lese om steder som Ingensteds og The Villa. For 18 år siden var det imidlertid Tiger Tiger – med gratis niktontyggis til røykere – og Møllers med pils til 39 kr, som gjaldt. Noen institusjoner, som Blå og Gamle Major står fortsatt fjellstøtt i Oslos utelivsjungel. Men at Lorry var en yndet studentbule i 2004, har jeg vanskelig for å fatte. Spar heller karbonadesmørbrødet til søndagslunsjen med mor og far, når du helst ikke vil bli sett av andre enn deres jevnaldrende. Les mer på side 14–15.

Universitas magasin, 11. august 2004.

nyhetsredaktør: **Live Tronstad**
livetronstad@gmail.com 412 81 039

NYHET

Kritisk til bærekraft-avtale

Bærekraft: Nylig ble det kjent at NMBU har inngått en selskapet Sustainability AS, som ligger under PR-byrået First House. For 1,6 millioner kroner i året, skal selskapet bidra til å styrke NMBUs profil som et bærekraftsuniversitet, ifølge Khrono. Tillitsvalgt i Forskerforbundet ved NMBU Lena Maria Kjølbi, omtaler avtalen som en fallitterklæring til nettavisen. Også utdanningsminister Ola Borten Moe (Sp)

er kritisk. Til VG sier han at NMBU kan vente seg et like stort budsjettkutt i årene fremover, som de vil bruke på PR-avtalen. Rektor Curt Rice sier på sin side at avtalen er viktig for arbeidet med universitetets nye strategi, og avviser det handler om PR- og kommunikasjonsarbeid. *EUA*

BIs «exphil» kan

Fellesfag under press: I en to år lang prosess har BI sett på hvordan de kan restrukturere bachelormodellen på høyskolen. Alle fellesfag har blitt satt under lupen.

En endring i bachelormodellen kan føre til at BI-studentene ferdigutdannes uten å ha hørt om Karl Marx.

Etikk på BI

tekst Sarvani Mahalingam
foto Thomas Fure

Handelshøyskolen BI vurderer å fjerne fellesfaget «Bedriften» – et fag som tar sikte på å gi studentene historisk og etisk innføring i hva en bedrift er. Det vekker reaksjoner hos BI-studentene.

– Det hjelper veldig lite å ha en bachelor i finans hvis jeg ikke vet hvordan bedriftene og det økonomiske systemet henger sammen, sier Benjamin Egeland Billington (22). Han tar en årsenhet i bedriftsøkonomi på BI.

Ifølge Billington, som er tillits-

valgt, deler medstudenter, både i og utenfor egen klasse, samme oppfatning.

Blant dem er økonomi og administrasjon-student Pernille Louise Fonnelop Inderberg (23):

– Jeg synes det er rart at kurset skal utebli. Mange studier får sin etikkundervisning gjennom exphil og exfac. «Bedriften» er rettet mot bedriftsfilosofi og økonomihistorie. Det ville vært dumt å ikke ha det samme undervisningsgrunnlaget på BI som andre studenter får andre steder, sier Inderberg.

Bachelorprogram i endring

Intensjonen med kurset «Bedriften» er å styrke BI-studentenes forståelse om aksjeselskapets historie, samt bedriftens rolle i verdensøkonomien. Blant annet dekker kurset etikk, ved å ta for seg «etiske teorier og problemstillinger» og «bedriftens samfunnsansvar», ifølge BIs nettsider.

Nå har BI satt i gang et prosjekt

der noen fellesfag, inkludert «Bedriften», vurderes å fjernes. Lars Olsen, som er dean [sic] for BIs bachelorprogrammer, bekrefter dette i en e-post til Universitas:

«Handelshøyskolen BI har hatt et prosjekt de siste to årene for å endre bachelormodellen. Målet med endringene er å øke studentenes fleksibilitet til å velge flere

tematisk og kontekstuell hører hjemme. Eksempelvis nevner han begrepet «bærekraft». Det mener han ikke kan isoleres i ett fag, men må dekkes inn i flere kurs:

«Alle kursene er opp til vurdering, ikke bare Bedriften. Uavhengig av beslutning, vil tematikken i dagens kurs i Bedriften ikke forsvinne».

Med forslaget om å fjerne «Bedriften» som obligatorisk kurs på BI, vil mange bachelorstudenter gå ut av BI uten å ha hørt om Karl Marx

Sverre August Christensen, kursansvarlig

Fagansvarlig reagerer

Sverre August Christensen, førsteamanuensis ved Institutt for rettsvitenskap og styring ved høyskolen, er kursansvarlig for

«Bedriften». Han skriver i en e-post at endringsforslaget som foreligger er uheldig, spesielt når kritisk refleksjon knyttet til bedrifter, næringslivet og kapitalisme er noe studentene trenger mer av.

«Med forslaget om å fjerne Bedriften som obligatorisk kurs på BI, vil mange bachelorstudenten gå ut av BI uten å ha hørt om Karl Marx. Det er ikke bra.»

Han vil ikke uttale seg negativt om andre fag på BI, men mener at studenter på BI trenger flere fag som er «reflekterende».

Christensen trekker frem Harvard Business School, som er en ledestjerne for flere på BI, ifølge han.

«Her utgjør næringslivshistorie en sentral del av kursporteføljen. De har også en flere kurs om kapitalismens skyggesider, hvor studentene blant annet leser tekster om og av Karl Marx.»

Lesesal-booking vurderes

Free seating: Selv om vi kan skru av Zoom og sitte tett i tett på forelesninger, opprettholder UiO forhåndsreservasjon av lese-salsplasser. Dette ble innført som en del av universitetets koronatiltak i starten av pandemien, men har ikke blitt fjernet sammen med andre tiltak. «Vi har generelt fått positive tilbakemeldinger på at vi har booking

fordi det gir studentene bedre forutsigbarhet. Men det er også noen som mener det er tungvint», skriver studiedirektør Hanna Ekeli i en e-post til Universitas. Hun skriver videre at universitetet vil gjøre en ny vurdering etter vinterferien. Verken Oslomet, BI eller Høyskolen Kristiania krever at studentene forhåndsbestiller plasser. *AUN*

Menn stryk mest

Eksamen: Strykprosentene ved høgare utdanning har falt sidan for pandemien. Men noko har ikkje forandra seg; det er menn som stryk mest. Det er likevel ikkje kjønn som har noko å seie for strykprosenten, melder Khrono. – Dette skuldast eine og åleine fag, seier forskar for studentgjennomstrøming og like-

stilling i akademia Elisabeth Hovdhaugen til avisa. På realfag og teknologiske fag, der det er ein større del menn, er det også ein større strykprosent. Meir kvinnedominera fag som pedagogikk har lågare strykprosent. *SKF*

forsvinne

En viktig brikke

BI-studentene frykter at en eventuell fjerning av «Bedriften» kan gå utover nødvendig basiskunnskap. Når man har utfordringer med å forstå andre fag, kan kunnskap innenfor etikk og historie være brikken som får puslespillet til å gå opp.

– «Bedriften» ga meg en grunnleggende forståelse av hva som gjør en bedrift vellykket, sier Billington.

Han syns det er dumt om BI bestemmer seg for å fjerne kurset. Det samme sier Inderberg:

– Jeg følte meg plutselig mye tryggere i skoene mine med den grunnkunnskapen «Bedriften» ga meg. Mye av det jeg har plukket opp fra faget går igjen i samtaler på arbeidsplassen og på studiet, sier Inderberg.

Inderberg mener at å spre innholdet i «Bedriften» på flere ulike fag, slik Olsen sier er en mulighet, høres ustrukturert ut, og kan forstyrre flyten i de andre fagene:

– Jeg synes at det er deilig at det er delt opp slik det er. Jeg føler at dette kan drukne litt i andre fag, hvis dette skal undervises med andre fag. Da blir det mindre fokus på de undrende og filosofiske spørsmålene, der man må drøfte egne standpunkter og holdninger.

Venter endelig avgjørelse

Foreløpig er det ikke besluttet at «Bedriften» ikke skal beholdes. Olsen nevner at alle interessenter blir hørt i denne prosessen for å endre bachelormodellen. Argumentene for å beholde faget fra ansatte vil bli behandlet internt og være en del av beslutningsunderlaget:

«Vi har hatt jevnlig møter med studenter via studentpanel, egne møter med tillitsvalgte og studenter er representert i beslutende organer som undervisningsutvalg og Kollegiet, BIs øverste faglige organ, der beslutning vil fattes.»

Inderberg og Billington nevner derimot at en tøff eksamen kan være et av motargumentene for å beholde faget.

– Studentene som tok eksamen før korona kunne følt at eksa-

Vil beholde: BI-studentene Benjamn Egeland Billington (22) og Pernille Louise Fonnelløp Inderberg (23) mener historie- og etikk-faget «Bedriften» gir studenter viktig kunnskap de kan bruke i andre fag.

Jeg følte meg plutselig mye tryggere i skoene mine med den grunnkunnskapen «Bedriften» ga meg

Pernille Louise Fonnelløp Inderberg (23), student

«Bedriften»

- + Fellesfag for alle studenter på BI.
- + Tar blant annet for seg «viktige grunnsteiner i vestlig økonomi- og idéhistorie».
- + Vurderes å fjernes som fellesfag.
- + Endelig beslutning vil tas av Kollegiet, BIs øverste beslutningsorgan. Det er usikkert når det vil skje.

Kilde: BIs nettsider

men var vanskelig, på grunn av mye å huske og pugge. For de som hadde hjemmeeksamen under korona, var hovedfokuset på å vise forståelse og drøfte godt. Inntrykket mitt er at de fleste likte denne eksamensformen bedre, sier Inderberg.

En ny eksamensform kan derfor være en bedre løsning enn å fjerne faget, mener hun.

Universitas har vært i kontakt med pressekontakt i BI Student Organisation (BISO) og spurt om kommentar til saken. De har vist til fagansvarlig på høyskolen.

universitas@universitas.no

– Ikke bra: Førsteamanuensis og kursansvarlig Sverre August Christensen mener BI trenger flere og ikke færre «reflekterende fag», og er imot at «Bedriften» eventuelt skal legges ned.

SIO KOMMER PÅ UVARSLEDE BESØK:

Bryter med husleieloven ifø

Savner hjem-følelsen: Embla Simonsen (22) har ved fire anledninger har hun opplevd uvarslet besøk fra vedlikeholdspersonell i SiO-boligen. – Det er jo mitt kollektiv, min inngangsdør og min leilighet, sier hun.

Embla (22) hevder uanmeldte og ubehagelige besøk fra ansatte i SiO-boligen. – Det er ikke greit, svarer SiO.

Tatt på senga

tekst Åsne Stokke Hansteen
foto Hanne Jones Solfjeld

– Plutselig kommer det en mann inn. Han banket ikke på, men hadde på skilt så vi så at han var offisiell. Han bare kom inn mens vi satt på kjøkkenet, for å se at brannalarmene funkete.

Det er ikke første gang Embla Simonsen og kollektivet har blitt overrasket av at ukjente, på opp-

drag fra SiO, låser seg inn i boligen på Kringsjø.

Flere uventede SiO-besøk

Simonsen studerer samfunnsgeografi på UiO og har bodd på i studentbyen på Kringsjø i halvannet år. Hun hevder at det ved minst fire anledninger har dukket opp en person på døra eller i leiligheten, uten at beboerne har fått beskjed på forhånd, det siste halvåret. I tillegg til vedlikehold med brannalarmene, har kollektivet opplevd at personell har låst seg inn for å male tomme rom i deres boenhet, samt en renholdsarbeider som har låst seg inn for å hente vann. Simonsen hevder også at det er en regelmessig brannvernssjekk en rekke mandager inne i deres boenhet.

Hun beskriver opplevelsene

som ukomfortable.

– Det er jo mitt kollektiv, min inngangsdør og min leilighet.

Hun savner hjem-følelsen i kollektivet, og opplever at den fratas idet det dukker opp uanmeldte personer på døra.

Samtlige ganger er det personer fra SiO, eller på oppdrag fra samskipnaden, som har dukket opp i boligen. Som utleier, har SiO det overordnede ansvaret for drift og vedlikehold av de ulike studentboligene i Oslo.

Ikke et engangstilfelle

Utover de fire uanmeldte besøkene forteller Simonsen om flere besøk som kollektivet har fått beskjed om fra SiO, men som likevel har kommet brått på.

8. februar hadde kollektivet på Kringsjø fått beskjed om at SiO

Hvis du banker på døra og umiddelbart låser opp, og jeg ligger naken i senga der, så har ikke min personlige sfære blitt respektert

Tom Risa, advokat i Leieboerforeningen

skulle dukke opp på døra en gang mellom 08:00 og 16:00. Simonsen forteller om romkameraten som ble tatt på senga av vedlikeholdspersonell.

– Hun lå helt uten klær i senga. Hennes seng er sånn at man ser den rett fra inngangen. Denne gangen kom de helt inn, og pratet med henne mens hun lå i senga.

Dette er mulig fordi ansatte og

vedlikeholdspersonell har tilgang på en universalnøkkel til leilighet, soverom og bad, ifølge Simonsen.

Selv om besøket var varslet, fikk romkameraten ikke tid til å kle seg før hun plutselig hadde besøk på rommet.

– De banker på litt, venter i kanskje to sekunder, også går de inn hvis det ikke er noen som svarer.

Bolige advokat

– Det er fullt mulig å banke ordentlig på, stikke hodet inn, og si at de kommer fra SiO og at det kan være lurt å ta på klær. Så kan de jo heller sjekke de som ikke er hjemme først, også komme tilbake og høre om man har rukket å kle på seg.

Advokat: Strider med loven

Tom Risa, advokat i Leieboerforeningen, mener Simonsens opplevelse er et tydelig brudd på husleieloven (se faktaboks). Leieboerforeningen er en medlems- og interesseorganisasjon som skal hjelpe leietaker å trygge og sikre leieforholdet.

– Leieren skal ha melding. Det er ikke en bør-regel, det er en skal-regel, sier han over telefon til Universitas.

Han er dermed ikke i tvil om at de fire uanmeldte tilfellene av SiO-besøk ikke er i tråd med regelverket.

– Uanmeldt er å ikke gi melding til rimelig tid. Ferdig. Det er brudd på husleielovens kapittel 5 paragraf 6, fastslår advokaten.

Paragrafen Risa viser til omhandler partenes plikter i leietiden, og sier blant annet at: «Leier skal ha melding i rimelig tid før det foretas tilsyn eller vedlikeholdsarbeider».

– *Hva legger man i «rimelig tid»?*

– Jeg vil si at hvis man har en frist kortere enn åtte dager så er man ikke i rimelig tid. Jeg vil si at det vanligvis forutsetter fjorten dager, svarer Risa.

Simonsens opplevelse er derfor i strid med husleieloven når det ikke er varslet, og heller ikke er nødvendig i akutt henseende, fastslår advokaten.

Akutt henseende nevner han at kan være knuste vinduer, vannlekkasjer og liknende. Å sjekke brannalarm, slik Simonsen beskriver i dette tilfellet, går derimot ikke innunder denne betegnelsen, ifølge Risa.

Skal få mer presist tidspunkt

Risa er også kritisk til at SiO ikke kan gi en mer konkret beskjed enn et slingringsmonn på åtte timer.

– Man kan ikke bare si at «Vi kommer et eller annet tidspunkt på den aktuelle dagen». Selv ikke Bring gjør det.

På åtte til fjorten dager skal man kunne gi en tydeligere beskjed enn det Simonsen og kollektivet har opplevd.

Hvorvidt en utleier har respektert eller ikke respektert den private integritetsfæren er ikke regulert i husleieloven. Risa reagerer likevel på Simonsen sin beskrivelse av de plutselige besøkene.

Fortvilet: Embla Simonsen hevder at personer på oppdrag fra SiO har dukket opp i tide og utide for å utføre vedlikeholdsarbeid i leiligheten deres. Dette bildet er tatt i forbindelse med en annen sak. Personen på bildet har ikke noe med denne saken å gjøre.

– Veldig ubehagelig

Simonsen understreker at det ikke er mangel på høflighet fra de ansatte som er problemet. Det er heller den ubehagelige og plutselige situasjonen som hun opplever har satt henne og kollektivet ute av spill til å si ifra.

– Jeg synes det er veldig ubehagelig, sier hun og legger til:

– Det er så uforberedt når det har skjedd, så jeg blir helt perpleks hver gang. Vi føler ikke at vi har noe vi skulle ha sagt.

Simonsen ønsker at situasjonene håndteres på en bedre måte.

Det er så uforberedt når det har skjedd, så jeg blir helt perpleks hver gang

Embla Simonsen, student og SiO-beboer

velse av de plutselige besøkene.

– Jeg vil si at hvis du banker på døra og umiddelbart låser opp, og jeg ligger naken i senga der, så har ikke min personlige sfære blitt respektert.

SiO «tar en runde internt»

Direktør i SiO Bolig Gunn Kirsti Løkka legger seg flat på spørsmål om dette er en forsvarlig måte å gå inn i SiO-boligene på.

– Det synes vi ikke er greit. Jeg skjønner kjempegodt at de opplever dette som ubehagelig. Da må vi ta en runde internt.

Løkka kan ikke kommentere enkelttilfeller og kjenner heller ikke til det konkrete tilfellet med Simonsen og hennes kollektiv. Men hun understreker at de fører en streng tilgangsstyring, og bekrefter at de forholder seg til husleielovens paragraf 6 som bestemmer at innlåsninger skal varsles i rimelig tid.

Det er viktig for SiO Boligdirektøren å understreke at de tilstreber å jobbe med dette.

– Vi ønsker også at boligen skal oppleves som et hjem av de som bor der, fortsetter hun.

Løkka kan ikke gi et svar på om

SiO har brutt husleieloven i det konkrete tilfellet, men understreker imidlertid at hun er enig med advokaten om regelverket.

– Jeg må se på det konkrete tilfellet og hvordan det er behandlet, men vi er helt enige om reglene.

Løkka mener det er vanskelig å være helt eksakt på tidspunkt når det er snakk om såpass mange boliger som skal vedlikeholdes. Hun ser likevel at det kan være problematisk slik situasjonen er nå.

– Hvis man føler man har fått et upresist varsel, så går det an å kontakte oss for å høre om vi kan være mer presise.

– Tar gjerne tilbakemeldinger

Løkka avslutter med å fremheve at hun gjerne ønsker konstruktiv kritikk av Oslo-studenter rundt opplevelsen deres i SiO-boliger. Hun oppfordrer kollektivet og andre med lignende opplevelser å ta kontakt:

– Da må jeg be om at de kontakter oss for en én-til-én-dialog med kollektivet. Så kan vi finne ut av det.

– Hvis man går på SiOs hjemmeside, så finner man navnet

mitt. Det er helt lov å ringe meg. Det hadde jeg faktisk blitt veldig glad for, avslutter boligdirektøren.

universitas@universitas.no

Husleieloven

+ Regulerer plikter og rettigheter i forholdet mellom leier og utleier av boliger.

+ Ligger gratis tilgjengelig på lovdata.no.

+ Gjør seg gjeldende når det er gjort en avtale mellom leier og utleier om at leier skal få bruke en bolig mot å betale for bruken.

+ Den er ufravikelig. Dette innebærer blant annet at leier ikke kan gis dårligere rettigheter eller strengere plikter enn det som følger av husleieloven.

Kilde: Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Forsker anbefaler studenter å jobbe deltid

FOTO: ARKIVFOTO

Majoriteten jobber: Nesten to av tre studenter har en deltidsjobb. Om det er positivt eller negativt er forskeren og studentlederen uenige om.

Deltidsjobben stjeler kun minutter av tiden som ellers ville gått til studier, ifølge forsker. NSO-leder Tuva Todnem Lund frykter deltidsarbeidet rammer både studentenes læring og

Studier + jobb = sant?

tekst Margrete Bjørge Katanasho

– Det er sjeldent negativt å ha en jobb ved siden av studiene, sier utdanningsforsker Elisabeth Hovdhaugen.

Hun er utdannings sosiolog ved Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (Nifu), og mener det er urealistisk å forvente 37,5 produktive studietimer i løpet av en uke. Det nevner forskeren flere grunner til:

– Å studere er ofte tyngre enn en vanlig jobb. Når du har sittet lenge nok på lesesalen blir det til slutt fullt i hodet.

I tillegg påpeker hun at at fulltidsansatte sjeldent jobber like effektivt i alle sine kontraktsfestede arbeidstimer.

– I den tiden ligger det også pauser og halvproduktive møter bakt inn, sier Hovdhaugen.

Hun mener derfor at en deltidsjobb kan fungere som en pause fra studiene, fordi den ofte ikke krever like aktiv tankevirksomhet som lesingen gjør. Deltidsarbeidet går derfor i større grad utover studentenes fritid, enn studiepresta-

sjoner, ifølge utdanningsforskeren.

1t jobb, 5 min på lesesalen

Hovdhaugen har forsket på studenters tidsbruk siden 2004 og baserer seg på tall fra studentundersøkelsen stud.mag, forgjengeren til dagens Studiebarometeret. Ifølge henne er forskningen samstemt om at moderat jobbing reduserer tiden studenter bruker på å lese minimalt.

– Når vi studerer dataene, ser vi at en times jobbing stjeler mellom fem og syv minutter av studietiden din, sier hun, men skyter inn:

– Men, det er klart, det er en balanse her. Jobber man for mye kan det gå utover studiene, både når det gjelder hvor mange studiepoeng man klarer å ta og med tanke på frafall, sier hun.

– Hvor mye estimerer du at man kan jobbe før det går utover studiene?

– Mellom seks og åtte timer. Det vil si rundt hver lørdag eller et par kortere kveldsvakter i uka, virker å ha relativt lite å si for hvordan man studerer. Så ser vi at

FOTO: PRIVAT

Ikke negativt: Å ha en mindre deltidsjobb påvirker i liten grad studenters prestasjoner på studiet, ifølge NIFU-forsker Elisabeth Hovdhaugen.

det er cirka lik risiko for å slutte på studiet blant de som ikke har jobb, og de som jobber inntil 19 timer i uken.

Jobber du derimot mer enn 30 timer i uka er du i faresonen, da doubles nemlig sannsynligheten for å droppe ut. Forskeren tror blant annet at det er et identitetsspørsmål.

– Er du student som jobber litt på si eller er du en arbeidstaker som også studerer litt?

På topp i Skandinavia

Norske studenter har oftere deltidsjobb enn både sine svenske og danske medstudenter. Tall fra Eurostudent-undersøkelsen viser at rundt to av tre norske studenter jobber deltid.

Skal vi tro Hovdhaugen, er det ikke bare negativt at det er sånn.

– Å jobbe ved siden av studiene har mye positivt ved seg. Det handler ikke bare om penger, men også om at du får gjort noe annet, at du får mulighet til å teste ut hvordan det er å være i arbeidslivet og hvordan det er å måtte forholde seg til en sjef.

I tillegg mener forskeren at en deltidsjobb kan hjelpe studenter med å forstå hva de vil, og ikke vil, jobbe med i fremtiden.

– Når man er i et arbeidsmiljø får man prøvd seg i ulike typer yrker. Kanskje man finner ut at «Åh! Dette vil jeg jobbe med», og kanskje finner du ut at drømmejobben ikke innebar det du trodde den skulle.

Skeptisk

Tuva Todnem Lund, som leder Norsk Studentorganisasjon (NSO), er overrasket over fun-

nene.

– Jeg skulle gjerne sett bakgrunnen for disse tallene. Det vi ser er at arbeid går utover studieprestasjoner, særlig for studenter som jobber mye.

– Men Hovdhaugen mener at deltidsarbeid kan fungere som en pause fra studiene, så er ikke dette egentlig en vinn-vinn-situasjon?

– Ja, men jeg tror at fritid har en egenverdi. Studenter, på lik linje med arbeidstakere, har behov for å gjøre ting som verken handler om studier eller jobb.

Når vi studerer dataene, ser vi at en times jobbing stjeler mellom fem og syv minutter av studietiden din

Elisabeth Hovdhaugen, forsker ved Nifu

Lund frykter at flere jobber, ikke fordi de ønsker, men fordi de må.

– At studielånet ikke strekker til tvinger flere til å skaffe seg deltidsjobb. Her må vi skille mellom studenter som jobber deltid fordi de ønsker seg arbeidserfaring, og studenter som rett og slett er nødt til å jobbe.

Hun er også skeptisk til Hovdhaugens argument om at deltidsarbeid fungerer som en viktig forberedelse til arbeidslivet.

– Det er utdanningsinstitusjonenes oppgave å forberede studenter på arbeidslivet, mener Lund.

Etterlyser støtte

Selv om de to er uenige om verdien av en deltidsjobb, deler de en bekymring for at stadig flere studenter er avhengige av inntektsgivende arbeid for å få økonomien til å gå rundt.

– Da jeg flyttet til å Oslo for å studere i 1995, kostet det omkring 25 prosent av studielånet å leie et rom i en studentleilighet. I dag koster de samme rommene nesten 50 prosent av studielånet. Selv om lånet har økt, er det åpenbart at økningen ikke har holdt tritt med

veksten i kostnadsnivå, særlig i Oslo, forteller Hovdhaugen.

Lund er enig.

– Studielånet strekker ikke til. Under koronapandemien fikk vi særlig sett hvor sårbare mange studenter er.

Også Hovdhaugen mener at pandemien har belyst de negative sidene ved å være avhengig av en deltidsjobb.

– Det sier seg selv at når man får 8300 kroner fra Lånekassen i måneden og betaler 8000 kr i leie, så går det ikke i hop uten deltidsjobb. Du kan ikke spise og kjøpe månedskort for 300 kroner. Det går bare ikke, avslutter hun.

universitas@universitas.no

STUDENTER FIKK EKSTRA STRØMSTIPEND AV REGJERINGEN: MDG-politikere etterspør mer

Plaster på såret: Stortingsrepresentant Rauand Ismail fra MDG ønsker en varig endring i studiestøtte. Strømstøtte en enkelt gang er ikke nok.

Strømstøtten hjelper bare med en liten del av studentenes utgifter mener studentleder. Nå krever de sammen med MDG et velferdsloft for studentene.

Strøm og støtte

tekst Johannes Nyborg
foto Isabel Svendsen Berge

Allerede tre dager etter Lånekassen sendte ut e-post om at studenter kunne søke om strømstøtte hadde over 70.000 søkt. Per i dag har Lånekassen utbetalt mer enn 180 millioner kroner i strømstøtte til studenter landet over.

Drøye tre uker etter studentene fikk den etterlengtede støtten bekreftet, mener stortingsvara Rauand Ismail fra Miljøpartiet De Grønne (MDG) og leder i Velferdstinget Maika Marie Godal Dam strømstøtten var nødvendig. Men den utbetalte støtten kan ikke bli noen hvilepute.

– Strømstøtten som studentene har fått er et kjærkomment plaster på såret, sier Ismail, men er rask med å legge til:

– Men et varig velferdsloft til studentene burde komme i tillegg.

Godal stemmer i. Selv om hun er glad for strømstøtten, og at hele støtten ble gitt som stipend, var støtten kun toppen av et langt mer

omfattende økonomisk isfjell for studenter.

Etterspør mer strømstøtte...

Ismail mener strømstøtten kom i en svært usikker økonomisk tid, men at det ikke var noe engangstillefelle for studenter.

– Hadde dagens studiestøtte vært god nok for studenter, så hadde strømstøtten vært mer enn bra nok, forteller Ismail.

I en tekstmelding til Universitas i etterkant av intervjuet skriver Ismail at han ikke tror støtten var dekkende for de mange månedene med høye strømpriser.

«Jeg tror ikke 3000 kroner kompensere for strømpriser som har vært ekstra høye i snart fire måneder.»

Han håper regjeringen vil vurdere å gi ekstra strømstøtte til studentene om de høye strømprisene fortsetter.

«Om det utbetales én gang eller tre ganger er det samme, det er hvor mye studentene får i kroner og øre som er det viktige», skriver han.

...men også varig ordning

Alle Oslo-studenters studentleder Godal Dam mener at ad hoc-løsninger i krisetider ikke er holdbart i lengden. Å kun leve på støtten fra Lånekassen er ikke nok, uansett strømpris.

– Aller helst skulle jeg se at studiestøtten var skyhøy, sier Godal Dam, før hun forklarer ønsket om å se en realistisk endring i studiestøtten.

3000 kroner er ikke nok for å øke studentvelferden

Rauand Ismail, stortingsrepresentant (MDG)

Godal Dam og studentbevegelsen, ønsker å knytte studiestøtten til grunnbeløpet i folketrygden. Grunnbeløpet, ofte forkortet til G, er et tall som brukes i norsk økonomi, ofte for å regne ut pensjon og trygd. Grunnbeløpet øker med inflasjonen, og ligger per i dag på 106.399 kroner.

En samlet studentbevegelse har i lang tid ønsket å knytte studiestøtten til 1,5 G. Om studiestøtten hadde kommet opp på dette nivået hadde studentene i dag kunne forvente i underkant av 160.000 kroner i lån og stipend i året.

Kravet om å knytte studiestøtten til 1,5 G støttes av MDG.

– Mange politikere som nå styrer landet nøt godt da deres studiestøtte lå på 1,5 G, men de nekter å gi dagens studenter samme støtte, sier Ismail.

Fokus på fulltidsstudenten

Godal Dam er skuffet over innsatsen til regjeringspartiene. Ved valget i 2021 gikk Arbeiderpartiet blant annet til valg på å «legge til rette for heltidsstudenter». Godal Dam og Ismail mener dette er noe Arbeiderpartiet ikke har klart.

– Over 50 prosent av studentene har hovedinntekt fra jobb og ikke studiestøtten, sier Godal Dam.

Hun mener at det bør være et

mål at studenter skal ha tid til å studere mens de er studenter. Tall fra SSB viser at norske studenter i 2019 i snitt fikk 9950 kroner gjennom jobb i måneden, samtidig som de jobbet 13,7 timer i snitt. Disse tallene gjelder både heltids- og deltidsstudenter.

– Regjeringen har virket uinteresserte i å øke studentvelferden til nå, sier Ismail.

Ap vil gjennomgå ordningen

Arbeiderpartiet mener derimot at dette er noe de jobber med.

«Vi mener det er behov for å bedre legge til rette for heltidsstudenter», skriver utdanningspolitisk talsperson og stortingsrepresentant for Arbeiderpartiet Elise Waagen i en e-post til Universitas.

Waagen er enig i at strømstøtten var helt nødvendig, og at det er bra hele summen ble gitt som stipend.

«Jeg har full forståelse for at det fortsatt kan være krevende for flere studenter, men jeg tror at strømstipendet er et viktig bidrag», skriver hun.

På spørsmål om hvorvidt regjeringen ønsker å knytte studiestøtten til grunnbeløpet, svarer Waagen følgende:

«Vi vil gjennomgå studiefinansieringen og legge bedre til rette for både heltids- og deltidsstudenter.

Det skal vi gjøre.»

Waagen understreker at et av tiltakene de vil gjøre er å innføre 12 måneder studiestøtte for heltidsstudenter med barn.

Krass kritikk av Senterpartiet

MDGs Ismail går videre hardt ut mot både Senterpartiet, og forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe, som han omtaler som «en høyere utdanningsminister som gang på gang viser at han ikke kommer til å jobbe for at studentene skal få bedre råd».

– For meg virker det som Arbeiderpartiet har overlatt studentpolitikken til Senterpartiet, sier Ismail.

Det er derimot Waagen uenig i, og skriver:

«Arbeiderpartiet og Senterpartiet i regjering styrer etter de samme målene. I regjeringsplattformen er det gjenkjennelig Arbeiderparti-politikk.»

Til tross for kritikken rekker Ismail ut en hånd til Arbeiderpartiet i håp om å samarbeide om å øke studiestøtten. Denne hånden tar Waagen imot i e-posten, og skriver: «I mindretall må vi hele tiden ha med oss at vi må skape et flertall i Stortinget. Jeg opplever at det er flere partier som deler våre ambisjoner studentvelferden.»

Kunnskapsdepartementet og statsråden for forskning og høyere utdanning takket nei til å svare på Universitas sine spørsmål, eller uttalelsene til Rauand Ismail.

universitas@universitas.no

SYNKENDE INTERESSE FOR FREMMEDSPRÅK:

– Vi ble stadig færre

God plass: Lektorstudentene som fordyper seg i tysk holdt meteren før det var kult.

Dette semesteret er det kun to lektorstudenter som skriver master i tysk. Det er ikke noe nytt, ifølge utdanningsleder Alexandra Anna Spalek.

Fremmedspråk

tekst Mali Aalbu og Daniel Hesby Hansen

foto Emma Bjørgan Dalen og Sara Aarøen Lien

Heisann og hoppsann, her faller alle fra?

Interessen for fremmedspråk stuper i videregående skole og tilbudet innskrenkes. Det skrev Klassekampen forrige uke. Og tendensen ser man også i høyere utdanning: Stadig færre studenter fullfører bachelor- og mastergrader i europeiske fremmedspråk, spesielt i tysk.

Tall fra Samordna opptak viser at antall plasser ved bachelor i tysk har blitt halvert på ti år. Til gjengjeld har antall plasser ved årsstudiet økt.

Ifølge Alexandra Anna Spalek, utdanningsleder på Institutt for litteratur, områdestudier og europeiske språk (ILOS) ved Uni-

versitetet i Oslo, er ikke dette et nytt fenomen.

Tror engelsk er nok

En over fem år gammel utgave av Klassekampen har Spalek liggende fremme på kontorpulten. Den gangen fikk hun besøk av avisen i forbindelse med en sak om hvor få som søkte seg til tysk og fransk ved universitetene.

– Den gangen la de blant annet ned tysk og fransk i Tromsø. Bastionen i Norge er nok oss her i Oslo, som fortsatt tilbyr de fleste europeiske fremmedspråk. Særlig de store europeiske, men også mindre slaviske språk og russisk, sier hun.

Antallet studenter som velger å studere fremmedspråk er synkende, spesielt hvis man ser på gjennomføring, opplyser Spalek. Hun erfarer at mange norske studenter tenker at engelsk er tilstrekkelig for å klare seg i akademia og på arbeidsmarkedet.

Fremmedspråk har blitt noe man studerer av mer personlige grunner. Dessuten er det forskjell mellom de forskjellige språklinjene:

– Studentene vi har på fransk er veldig lojale, og er opptatt av fransk kultur og litteratur. De vi har på spansk har ofte erfaring fra for eksempel Latin-Amerika. På tysk kan det handle om at det er praktisk, eller at man har tysk familie.

Færre velger fremmedspråk

Lektorstudentene Fredrik Mathiassen (23) og Randi Marie Østebrod (24) sitter i et seminarrom

Bastionen er nok oss her i Oslo, som fortsatt tilbyr de fleste europeiske fremmedspråk

Alexandra Anna Spalek, utdanningsleder ved ILOS

på Det humanistiske fakultet ved UiO. De har begge tysk som fordypningsfag, og går henholdsvis fjerde og femte året på master.

De la begge merke til at de var i mindretall ved studiestart. Østebrod forteller at de kun er to som skriver master i tysk på hennes kull. Mathiassen merket også et stort frafall i antall studenter.

– Nå er vi tre stykker som tar masteremner dette semesteret, og kun to fra min faddergruppe som følger normert løp. I fadderuka var vi 12 personer som hadde tysk, så ble vi stadig færre. Det var størst frafall første året på studiet.

Begge tror mange faller fra fordi grammatikken er tung, og at det er lett å bli skuffet når man finner ut hvordan språk som læres bort ved universitetet.

– Forventningen er at det skal være like lett som på videregående, men det er det jo ikke, forteller Mathiassen. Han begynte å studere tysk fordi han er inspirert av en tidligere lærer, og han følte at han mestret språket. Han har også vært på stipendiatreise til Tyskland.

– Det er mindre fokus på

muntlig kommunikasjon på universitetet, og det er nok mange som ikke føler den samme mestingsfølelsen de kanskje hadde på videregående, skyter Østebrod inn. Hun hadde ikke tysk på videregående, men etter et år med nordisk på lektorprogrammet, ønsket hun å lære enda et språk.

De forteller også at det er lite valgfrihet når du studerer tysk ved høyere utdanning.

– Det er veldig få emner i tysk på masternivå, sikkert fordi vi er for få studenter til å fylle flere fag.

Europeiske fremmedspråk på UiO

+ I 2011 var det 30 studieplasser ved bachelorprogrammet i tysk ved UiO. I 2021 har dette tallet sunket til 16.

+ I samme tidsrom har bachelor i fransk gått tilbake fra 40 til 33 planlagte studieplasser.

+ Denne våren er det kun to lektorstudenter som skriver master i tysk ved UiO.

Kilde: Samordna opptak

Europeiske fremmedspråk på UiO

+ I 2011 var det 30 studieplasser ved bachelorprogrammet i tysk ved UiO. I 2021 har dette tallet sunket til 16.

I samme tidsrom har bachelor i fransk gått tilbake fra 40 til + 33 planlagte studieplasser.

Denne våren er det kun to lektorstudenter som skriver

Kilde: Samordna opptak

svarlige er klar over.

– Vi er veldig bevisste på dette. Bortsett fra engelsk opplever nesten alle språkstudentene våre dette. På videregående har man en veldig kommunikativ tilnærming: «Ja, ich heiße Alexandra». Her på universitetet skal de tenke mer analytisk, for eksempel: «Under hvilke betingelser bruker jeg kasus akkusativ?»

De ansvarlige for fremmedspråkundervisningen har vurdert å senke nivået på undervisningen, men da får de et annet problem:

årene.

Det er derimot noe økning på Japan-studier.

– Det er tydelig at japansk populærkultur har tiltrukket seg mange studenter på Japan-studier over lengre tid.

Ellers har studiene for orientalske språk ved UiO stabile søkertall, men i likhet med ILOS opplever de også en del frafall.

Svarverud forteller at de fleste studentene faller fra i løpet av det første året, oftest fordi mange studenter ikke vet hva de går til. Han forklarer at det å studere fransk, spansk eller tysk på videregående og det å studere kinesisk ved universitetet er to vidt forskjellige ting.

– Det er tungt å lære disse språkene, og om man ikke er hundre prosent motivert burde man slutte så tidlig som mulig.

Lys fremtid

Tilbake på det nesten tomme seminarrømmet, er Mathiassen og Østebrod likevel optimistiske. På tross av at tysk som fremmedspråk er på vikende front, bekymrer de seg ikke for fremtiden.

Begge ønsker å bli tysklektorer på enten videregående eller ungdomsskole, og ser fram til å søke jobber. De mener det er stor etterspørsel etter tysklærere, og det er én positiv side ved å være få.

– Vi får stadig spørsmål fra foreleserne om å ta vikartimer når de har fått vikaroppdrag fra forskjellige skoler. Det er stor mangel, og jeg føler nesten at jeg får velge fra øverste hylle, ler Østebrod fornøyd.

Forventningen er at det skal være like lett som på videregående

Fredrik Mathiassen (23), lektorstudent med fordypning i tysk.

Man blir på en måte tvunget til å ta de få som eksisterer, og det er kanskje ikke like moro for alle.

Seniorkonsulent Celin Marie Hoel Olsen ved lektorprogrammet ved UiO bekrefter over e-post at søkertallene har vært noe lavere de siste tre årene for lektorstudenter som ønsker fremmedspråk som fordypningsfag.

«Som kjent vil det være en endring i opptakskravet til lektorutdanningen fra og med høsten 2022. Vi håper at dette betyr at flere kvalifiserer til opptak og at vi dermed kan gi studietilbud til flere.»

Dårlig med ressurser

Utdanningsleder Spalek har sympati med studentenes situasjon, og skulle gjerne sett at det fantes flere emner å velge mellom. Samtidig må hun innrømme at det er vanskelig for instituttet å gjøre noe med det.

– Vi må tilpasse oss søkertall og de ressursene vi har på hvert fag. Når vi har færre søkere kan vi heller ikke ha så mange ansatte, og må tilpasse tilbudet til ressursene vi har. For tysk har det gått veldig nedover. Det var et av de største språkene vi hadde, men nå er det et av de mindre fagene vi har.

– Hvor lenge har denne utviklingen pågått?

– I mange år. Jeg har ikke vært her så lenge, men jeg tror dette har pågått siden begynnelsen av 2000-tallet.

Hun tror grunnen til at dette rammer tysk i større grad enn andre fremmedspråk, er at tysk har et image som mer traust og krevende enn for eksempel spansk, som folk heller forbinder med ferie. Dette hevder hun imidlertid er en feiloppfatning.

– Tysk og norsk befinner seg i samme språkfamilie og deler omtrent 70 prosent av ordforrådet sitt.

På spørsmål om hvorvidt studentene opplever at det er stor forskjell mellom hvordan språkfag undervises på videregående skole og universitetet viser Spalek tydelig at dette er noe de fagan-

– Vi må gi våre studenter muligheten til å reise til utlandet, og da må våre fag tilsvare omtrent det som kreves av liknende fag i andre land.

Orientaliske språk på vei opp

Rune Svarverud, professor i Kina-studier og leder for Institutt for kulturstudier og orientalske språk sier: – Blant språkene som undervises på instituttet er kinesisk, arabisk og hindi, og det har generelt sett blitt undervist i disse fagene i kortere tid enn europeiske.

Svarverud ser ingen store endringer i søkertallene til de orientalske språkfagene de siste fire

universitas@universitas.no

Kjenner til problemet: Utdanningsleder ved ILOS, Alexandra Anna Spalek, mener den fallende interessen for europeiske fremmedspråk ikke er noe nytt.

Tilbudsguiden

AKTIVITETER

Grupperabatt!
Vi har gode tilbud til grupper som hopper utenfor ordinær åpningstid.
Kontakt oss for mer informasjon!

PSYKOLOG

Vi er her for deg når du trenger det
Samtalerapeut uten henvisning sentralt i Oslo, hjelpechat, lokallag og kostholdsveiledning.
Les mer på www.mhu.no

MENTAL HELSE UNGDOM @mentalhelseungdom

AVIS

Da Dagsavisen
Grubbegata 6
Oslo
dagsavisen@kundesenter.com
www.dagsavisen.no
Tlf: 22 99 80 50
50 % studentrabatt på Dagsavisen

TANNLEGE

TANNLEGENE I BOGSTADVEIEN 51
Kr 450,- Undersøkelse med to røntgenbilder og lett rens.
20% rabatt på fyllingsterapi.
20% rabatt på fjerning av visdomstenner.
20% rabatt på rotfyllinger.
*Studentrabatt gjelder ikke implantater, tanntekniske utgifter, og estetisk behandling
For timebestilling:
www.tb51.no
22 46 42 89
post@tb51.no

MORGENBLADET
50 % studentrabatt på Morgenbladet
Bestill her:
www.morgenbladet.no/student
Kontakt oss:
abo@morgenbladet.no
23 36 05 00
www.morgenbladet.no

TEATER

EVENT

DJ BOOKING NORGE OG LYD.NO
DJ Booking Norge ASasleiveien 28A
0571 Oslo
djb@djb.no
Tlf: 90 53 29 29
DJ og artister: www.djb.no
Lyd og lys: www.123lyd.no
10% studentrabatt på leie av lyd- og lysprodukter fra 123lyd.no
DJ til ditt studentparty/samling fra djb.no
Spesialsydde løsninger som passer ditt budsjett.

Let Andre TEATRET
NESTEN SOM ET ORDENTLIG TEATER. BARE LITT MÅKOSMERE.
Norges første og største improteater kåret til Oslos beste scene av Aftenposten i 2022.
Alltid rimelige billetter - og enda rimeligere onsdager & torsdager!
Få GRATIS popkorn om du sier den hemmelige koden «**Dette er et ran**» til en av våre frivillige!
Ta gjerne en titt innom www.detandreteatret.no
@detandreteatret
fb/detandreteatret

LEGE

Helsehjelp når det passer deg
Digital lege- og psykologtime, hjemmetest for klamydia, klinikker på Bislet Bad, Vika og Smestad.
Les mer på kry.no

TILBUDSGUIDEN

Gode tilbud for studenter i Oslo

KLIMA

klimarektor: **Ine Schwebs**
inejulia@gmail.com 473 31 435

Norges eneste: Nofima-forsker Sissel Rønnings forskningsgruppe er den eneste i Norge som dyrker kjøtt i laben. Hun sier at flere av de store kjøttprodusentene i Norge er interessert i det de driver med.

Kjøttet er ikke dødt – ennå

Unge spiser mer kjøtt enn eldre, viser en fersk undersøkelse. Lab-dyrket kjøtt kan være en løsning for å kutte de store utslippene fra kjøttindustrien. Men det vil ta tid.

Framtidskjøtt

tekst Johannes Hålien
foto Isabel Svendsen Berge

– Den nye undersøkelsen bekrefter at det fremdeles er de unge som spiser mest kjøtt, og som er mest interessert i å kutte ned forbruket.

Det sier forsker Annechen Bahr Bugge ved forbruksforskningsinstituttet (SIFO) ved Oslomet. Hun har nettopp fått tallene fra undersøkelsen SIFO-survey 2022, som blant annet tar for seg nordmenns syn på og forbruk av kjøtt.

Universitas har fått omtale tallene før de er offentliggjort.

14 prosent av de under 30 sier de spiser storfekjøtt tre ganger i uken eller oftere, mot 4 prosent i aldersgruppen av folk over 60.

– Unge er samtidig opptatt av klima, dyrevelferd og helse, og en del vil også kutte forbruket sitt. Men de facto så spiser eldre mer bærekraftig enn de yngre, sier Bugge.

Flere flexer

Den overordnede trenden er at folk flest spiser kjøtt. De fleste ser også ut til å ville fortsette med det i fremtiden. Bare 3 prosent er ve-

getarianere og veganere, og dette tallet har holdt seg jevnt i flere år. Det er det fleksitarianske spise-mønsteret det er størst økning av, forteller Bugge.

– Man ser en tendens til at nordmenn ønsker et mer fleksitariansk spise-mønster. Altså at de spiser mer plantebasert, og mindre kjøttbasert mat – uten å kutte kjøttet fullstendig. Antallet fleksitarianskere øker mye mer enn antallet vegetarianere og veganere.

Avsløringer om norsk kjøttproduksjon i mediene har i senere år satt i gang debatter om dyrevelferd, klima og helse. Kjøtt har også blitt et politisk stridstema, og for en uke siden stemte et knapt stortingsflertall frem et stort vedtak om å forbedre dyrevelferden i landbruksindustrien.

Tre av ti ønsker å redusere kjøttforbruket sitt, viser Sifo-undersøkelsen. Den viktigste begrunnelsen for det var egen helse

(71 prosent), miljø og klima (35 prosent) og dyrevelferd (26 prosent).

– Det er mye moral på tallerkenen. Undersøkelsen viser at folk flest mener de har begrensede kunnskaper om kjøttet de spiser, særlig hva gjelder dyrevelferd, sier Bugge.

Ble veganer på Mæcern

Vetle Hove studerer europeisk kultur ved UiO. Han var vegetari-

aner i fem år, før han for et års tid siden bestemte seg for å bli veganer. Han trekker frem dyrevelferd som den viktigste grunnen for å la være å spise kjøtt, og sier klimaargumentet er av underordnet betydning for ham.

– Jeg ble vegetarianer sammen med samboeren min. Jeg hadde kommet over en video eller noe på Youtube, og så satt vi på McDonald's faktisk, og bestemte oss for at denne burgeren trenger

Det er større aksept og nysgjerrighet i samfunnet for å spise vegansk nå enn det det var for noen år siden

Vetle Hove, veganer

Evolusjonsmessig gir det fullstendig mening å spise kjøtt, det har vært en viktig årsak til at menneskeheten har utviklet seg til det vi er i dag

Mikkel Ihle Tande, kjøtteter

Nordmenn og kjøtt

- + Unge under 30 år spiser kjøtt flest dager i uka, men er mest opptatt av å velge vegetarisk.
- + 30 prosent av de unge er villige til å spise insekter, mot 20 prosent av de eldre.
- + De unge er også mer positive til dyrket kjøtt: 30 prosent av de unge sa de ville spist det, mot 21 prosent av de eldre.
- + Antallet som mener det er viktig å spise norskprodusert kjøtt og mat har økt fra 33 prosent til 40 prosent fra 2019 til i dag.
- + 29 prosent av de yngste, mot 14 prosent av de eldste, mener kunnskapen om dyrevelferd i norsk landbruk, var dårlig.
- + Bare 3 prosent av nordmenn er vegetarianere og veganere, et tall som har holdt seg jevnt i flere år.
- + 6 av 10 av de spurte ga uttrykk for bekymringer vedrørende dyrene

Kilde: Sifo-survey 2022

industrien tilbyr.

Han sier at man anslår at matproduksjon totalt bidrar til 25–37 prosent av alle utslipp globalt. En studie fra i fjor viser at 57 prosent av utslipp fra all matproduksjon kommer fra animalsk mat, opplyser Volden. I sum har altså kjøttindustrien et vanvittig stort klimaavtrykk.

Skal vi fortsette å spise kjøtt også i framtiden kan lab-kjøtt være en god løsning for å kutte utslippene. Her er de unge mest positive: 30 prosent av de unge villige til å spise kunstig kjøtt, mot 21 prosent av befolkningen i sin helhet, viser Sifo-undersøkelsen.

– Da jeg leste om dyrket kjøtt første gang var jeg veldig optimistisk. Nå vet vi at det er store utfordringer knyttet til blant annet oppskalering av produksjonen. Så vi kommer nok til å spise vanlig kjøtt i flere år fremover, selv om mange også har fått øynene opp for plantebaserte alternativer, sier Volden.

Kjøttmat(t)?

I 2013 kom nyheten om at den første lab-hamburgeren var dyrket frem og satt til livs i et tv-studio i London. Opphavsmannen – den nederlandske medisinprofessoren Mark Post – erklærte tradisjonelt kjøtt som dødt.

Det er likevel en stund til lab-burgeren blir allemannseie, forteller seniorforsker Sissel Rønning ved matforskningsinstituttet Nofima.

Hun er del av den eneste forskningsgruppen i Norge som jobber med å fremstille dyrket kjøtt i laben. På telefon med Universitas sier hun at utviklingen går sakte fremover.

– Hittil har vi ikke klart å lage noe som er større enn erter. Det er store utfordringer knyttet til å finne riktig vekstmedium å fore stamcellene med for at de skal vokse.

Proessen med å dyrke kjøtt er lik prosessen når kroppen bygger muskler, forklarer Rønning. Dette skjer ved at selvfornyende celler, kalt muskelstamceller deler seg, smelter sammen, og bygger nytt vev.

I likhet med Volden tror hun vi kommer til å ha tradisjonell kjøttindustri også i framtiden. Dessuten kan restmateriale fra kjøttproduksjonen brukes i prosessen med å dyrke lab-kjøtt, påpeker hun. De store vanskelighetene oppstår når man forsøker å oppskalere prosessen.

– Det er fremdeles en stund til vi klarer å lage biff og fileter i laben. Men jeg tror at det etter hvert blir mulig å bruke det i for eksempel dyrefor, eller i kjøttdeig, nuggets og lignende, sier

Rønningen og legger til:

– Foreløpig er det bare i Asia at kommersiell produksjon av lab-kjøtt er lov, så kanskje vi kommer til å se det der først.

Kjøper innmat på Gunerius

En som føyer seg inn i den store majoriteten kjøttspisere i Norge, er Mikkel Ihle Tande. Han har tidligere vært vegetarianer, og var på vei til å legge om til vegansk kosthold, men fant ut at det plantebasert kostholdet fungerte dårlig for ham.

– Jeg ble tynn, hadde lite energi og vondt i leddene, blant annet.

Som vegetarianer leste han seg opp på problemstillingene kjøttindustrien fører med seg. Han mener at økologisk, norskprodusert kjøtt er veien å gå i fremtiden. Han er også tilhenger av å bruke større deler av dyret som mat, noe som ofte kalles nose-to-tail. Det er en trend som baserer seg på at det å spise flere deler av dyret er mer bærekraftig enn å bare spise utvalgte deler.

– Evolusjonsmessig gir det fullstendig mening å spise kjøtt, det har vært en viktig årsak til at menneskeheten har utviklet seg til det vi er i dag. Jeg mener også at man bør ha et opplyst forhold til det man spiser, og jeg prøver å kjøpe økologisk kjøtt så langt det går. Senest i dag kjøpte jeg lever hos kjøttutsalget på Gunerius.

Det er mye moral på tallerkenen

Annechen Bahr Bugge, Sifo-forsker

Hoder, haler og neser

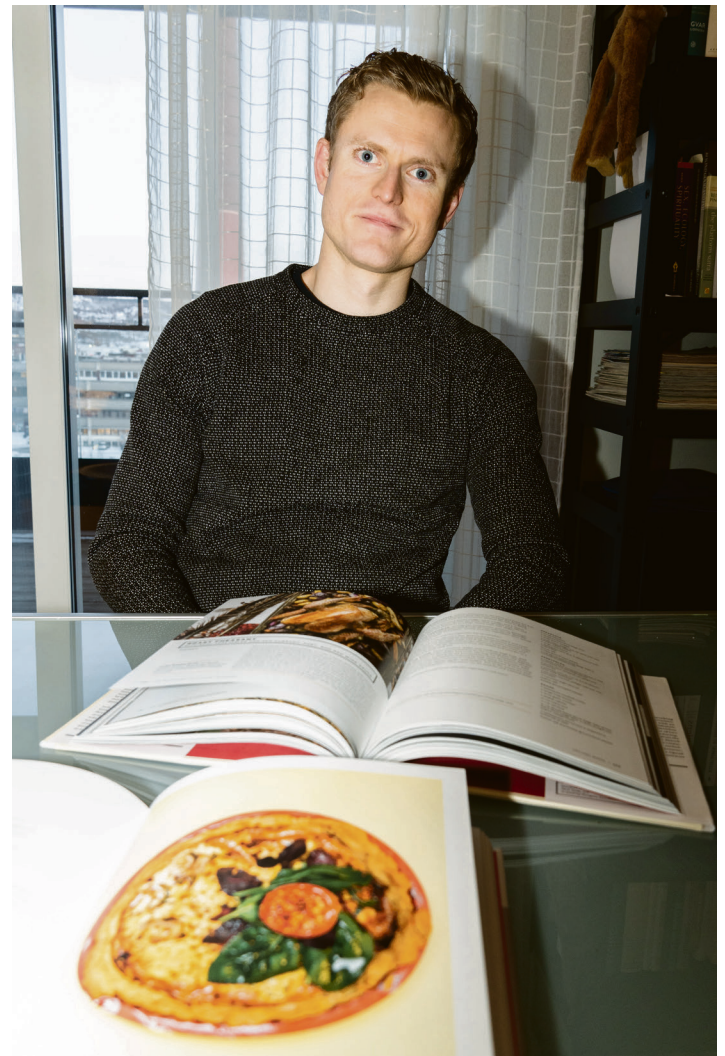
Heller ikke Bahr Bugge ved Oslo lomet tror at det tradisjonelle kjøttet kommer til å bli erstattet med det første – til tross for at mange unge sier de vil kutte ned på kjøttinntaket.

– Det er lite som tyder på at kjøttet vil forsvinne fra middags-tallerkenen.

Men endringer i spisemønsteret av kjøtt vil vi nok se i årene som kommer, tror Bugge.

– Økt søkelys på bærekraft og matsvinn gjennom verdikjeden kan kanskje også føre til en renesanse for slikt som innmat, blodmat, og stykningsdeler som hode, nese, hale, og lignende.

For ordens skyld: Mikkel Ihle Tande var journalist i Universitas fra september 2017 til desember 2019.

Sverger til kjøtt: Mikkel Ihle Tande er eks-vegetarianer. Nå sverger han til kjøtt, og er opptatt av å spise økologisk.

Endringer på vei: Johannes Rudgjort Volden forsker på labb-kjøtt hos Sifo. Han mener folks holdninger til kjøtt er i ferd med å endres.

Universitas' klubbguide

DÆVEN, NÅ SKJER DET!!! Oslos dansegulv har endelig åpnet igjen. Universitas har tatt seg bryet med å hjelpe byens desillusjonerte danseløver ut på parketten igjen. Vel bekomme!

Klubbguide

tekst Hedda Stang Lund og Frøydis Vangsøy
foto Charlotte Førde Skomsøy

DEN RØLPETE

Horgans Bar og Nattklubb

Hegdehaugsveien 24

Hvis du er en basic bitch på jakt etter hook, er Horgans det perfekte stedet å dra. Dette er et hull midt i fasjonable Hegdehaugsveien, der eventyrlystne studenter har blitt matet inn og ut i en årrekke. Klientellet er noe seiljakke- og sleik-befengt, men prisene er lave og shotte-faktoren høy. Selv byens beste barn er gira på billig drikke, noe som merkes. Det meste er sosialt akseptabelt, bortsett fra å ikke synge med til «Country Roads». Her kan du la Blindern-imaget gå rett ut av vinduet. Welcome to the jungle.

Heidis Bier Bar

Fridtjof Nansens plass 8

Det at Staysman har et eget bord på Heidis i Oslo sier vel egentlig sitt, men her kommer en utbrodering. Dette er en bar i hjertet av Oslo med et ublu, dog folkekjært, konsept. Her er det puppa på bordet og lederhosen på snei. Afterskimusikken pumper så hardt på anlegget at du ser snøkrystaller flimre for øynene. Så da er det bare å bestille en jagershot og en pils. Bunnen opp, ha en drita kveld!

DEN SOFISTIKERTE

Ingensteds

Brenneriveien 9

Sipp-sipp mens du svaier grasiøst i takt med musikken. Ingensteds er den raffinerte naboen til Blå. Her møtes disco og house i et litt kleint, men helt innafor one-night stand. De som digger drinker, og ikke er redd for hva som skjedde med kontoen den lørdagen, stikker på Ingensteds for å sjekke opp det som er å sjekke opp, og danser gjerne til tropisk klubbmusikk ved siden av. Selv om det er vinternatt i Oslo og ti minus. Skal ikke si noe på positive vibes!

De andre, som håper å kunne ta det litt mer rolig den lørdagen, hopper videre til cocktailbaren Bortenfor (Ingensteds lillebror og gjemmested) for en enda litt mer classy take på utelivet. Her møter du fort den ti år eldre drømmemannen.

Skaugum

Solligata 2

Skaugum er et møte mellom ung, naiv keeghet og de som har bikka en viss aldersgrense, har relativt god økonomi og gir faen på Oslo vest. Og så er det jo alle oss andre. Den salige blanding mennesker gjør stedet veldig underholdende. Dessuten er det ofte gode DJs, bakgårdsidyll og mulighet for gjemme seg i etasjene over. Etasjene har balkonger, så du kan titte ned på de som danser i bakgården. Det blir ikke bedre om du har lyst på litt kombo-kveld. Danse og forsvinne – danse og forsvinne. Her må du virkelig ikke skamme deg, selv om det kan virke som at stedet har en viss kutyme. Etter noen timer forsvinner den fort.

Favner brett: Foretrekker du tropisk ute-dansegulv eller en kjeller full av mørke? Jaeger har som tradisjon å favne brett.

Plass for alle: Bakgården på BLÅ har plass til både yogi-en og AHO-studenten.

KLUBBEN FØR KLUBBEN

Universitas er i det gavmilde humøret. Her er noen låter vi har samlet, som dere kan lade opp til klubben med på vors.

Den rølpete

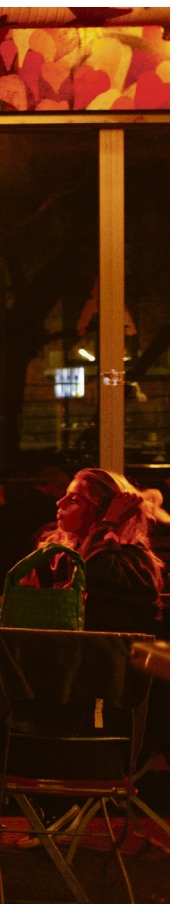
- Hermes House Band: Country Roads
- Dua Lipa: Levitating
- Bon Jovi: Living on a Prayer
- Cir.Cuz: Radio
- Bruno Mars: 24k-Magic
- DJ Anton, Staysman, Staysman & Lazz: Muggene Er Megasvære (Elsker Øl)
- Village People: YMCA
- Earth, Wind & Fire: September

Den sofistikerte

- Axel Boman: Paris 2006
- Nu Genea: Disco Sole
- Ultraflex: Work Out Tonight
- Mathew Jonson: Marionette

Kombo-kveld på Skaugum:
Lek deg i etasjene over eller dans deg vekk i bakgården.

Oslos minste utested? Slapp av, ikke vits å prøve å gjemme seg på Kafé Hærverk:-)

ALTETEREN

Jaeger

Grensen 9

Jaeger er stedet der hipsterjenter møter kjærligheten i en pappagutt. Eller omvendt, eller ikke binært. Alle er tilstede – og alle er velkommen. Hva nå enn det betyr. Jaeger har tradisjon for å favne bredt, noe lokalet også tillater. Enten man foretrekker tropisk ute-dansegulv, en kjeller full av mørke, eller et nedpå barlokale. Det står i alle fall ikke på kvantiteten. Her kan skaterboy og soon to be sosiolog møtes og danse seg svett på dansegulvet eller bli kastet ut av dørvaktene når de blir for flytende.

Jaeger er den kommersielle storebroren til The Villa. De stiller opp med mye house, og store navn fra USA, både klassikere og litt mer kortvarige hypes, står for stemningen. Et lite OBS på slike kvelder, når klokka har bikka tolv er køen umenneskelig lang. Skaff deg listeplass! :-)

Blå

Brenneriveien 9C

Blå er for alle. Her møter yogiene med haremsbukser en guttegjeng fra AHO. Det er ikke mer å si om den saken. Man kan kalle Blå mer en venue enn en klubb, men det er egentlig ikke kritikk, for de har noen sjukt bra klubbkvelder, og alt annet. Alt fra slampoetry til rapkonsert til DJs og dans. Dette tillater også lokalet, med et stort uteområde langs elva og mørke lokaler med opphøyd scene. Blå er rett og slett åpen for det meste, og variasjonen i musikk er på grensen til galskap noen ganger. Stedet kan ha en vanvittig bra rockekonsert i 20–21 draget og etterpå er det hælene-i-taket klubbkveld med typ tre line-ups??? Ikke alltid den ambisjonen går som det skal, men de får det ofte til. Du skrangler deg i hvert fall hjem etterpå, full av lyd og lykkerus.

DEN SÆRE

Kafé Hærverk

Hausmanns gate 34

Drømmer du også om å være kul? Da er Hærverk stedet for deg. Ikke la deg lure av Oslos mest anonymt utseende utested. Alle er invitert, bortsett fra turister og strebere. Her kan du mingle i bakgården med en sigg nonchalant plassert i venstre munnvik, eller danse kunstnerisk til musikk ingen har hørt før. Kleskode: «Det ble tilfeldigvis 90-tallet i dag», du bryr deg jo uansett ikke. Avslappa innstilling kommer du langt med. Særlig fordi lokalet er så lite at alle kan se deg, fra alle vinkler, til en hver tid. Er datoen riktig og mars står i senit, er Hausmania Kulturhus et alternativ bak en dør til venstre. I tilfelle et panisk møte med eksen ga deg lyst til å rømme likevel.

The Villa

Møllergata 23

Hva skal man si om The Villa? Noen ganger ender du opp der helt uten hensikt, og kvelden blir tilsvarende – uten mål og mening. Men kanskje er det nettopp det man trenger noen ganger, et sted å glemme seg selv? Likevel har The Villa noe (helt eget) for seg. Det er ikke et sted med et like tydelig klientell alltid, men ikke misforstå, gjengangerne er der. De byr på to rom: mørkerommet innerst, som kjører hardt og som ofte representerer mindre norsk klubbscene, og hovedrommet, ofte med aktuelle, internasjonale bookinger. Det gir rom for mye variasjon, både i klientell og i lyd. Her er det mørkt, svett, og umulig å høre hva noen sier. – det gjør det til et sted å slippe seg fri (og miste alle venne sine i mengden). Den klubbeste av klubbene, kan man kanskje si? På godt og vondt.

- Peggy Gou: It Makes You Forget (Itgehane) – Edit
- Nicolas Jaar: Mi Mujer
- Hubbabubbaklubb: Lille søte svanse
- Donna Summer: I Feel Love – 12" Version

Den sære

- Underground Resistance: The Final Frontier
- The source experiment: Point Zero
- Bjørn Torske: K16 del 1
- dragongirl: beefs, bad blood and burning vendettas
- Resistance D.: Cosmic Love
- Beglomez: Drago Lanterna Danza 17

- Matt Whitehead: A is for Acid
- Lucky People Center: Sundance

Alteteren

- Cerrone: Supernature (Instrumental CLIMAX edit)
- Romare: The Blues – It begins in Africa
- Corine, Polo & Pan: pluie fine – Polo & Pan Remix
- Todd Terje: Strandbar
- Riton, Kah-Lo: Fake ID
- Velferd: Aspens Turning Gold – Somerville & Wilson Remix
- Casiokids: Fot i hose
- Yellow Magic Orchestra: Technopolis

DEBATT

debattredaktør: **Maria Jostad**
jostadmaria@hotmail.com 953 04 998

KJØR DEBATT

Hete tips om debatter i andre redaksjoner

Curt får hjelp fra First House

Vår gamle venn Curt Rice er på banen igjen. Khrono skriver om at «Bærekraftsuniversitet» NMBU hyrer et PR-byrå for å profilere seg på bærekraft. Litt som om storbyuniversitetet Oslo lomet skulle hyret metropol-eksperter fra London for å profilere seg på storbyen, eller? NMBU får hjelp fra Sustainability AS, datterselskapet til selveste First House. Khrono lister opp flere ting som konsulentene skal hjelpe universitetet med, blant annet skal de «gi råd til rektor i strategiske kommunikasjonsaker». Jeg håper noen glupe journalister søker innsyn i hvilke råd Rice får. Vil

bærekraftskonsulentene råde Rice om å bruke ordet «bærekraft» et minimum antall ganger hver gang han gir en offentlig uttalelse? Vil de finne et mer egnet begrep for bærekraft, som rektor kan kommunisere, for eksempel «supporting power» eller «carry strength»? En annen ting konsulentene skal bidra med er «utvikling av en strategi for økt synlighet for NMBU». Ingen av oss blir vel overrasket om denne strategien innebærer et nytt navn på universitetet og flytting av campus til Oslo, Tokyo eller månen. Universitas følger spent med på fortsettelsen!

Det enkleste er ikke det beste

Unikum deler stadig matoppskrifter med sine lesere. Dette er sikkert en fin inspirasjonskilde for matleie studenter. Det er også bra at avisen deler enkle oppskrifter, slik at simple, fattige studenter faktisk gidder å lage denne maten. Men noen ganger kan det likevel bli for enkelt. Forrige uke hadde Unikum oppskriften «Tomatsaus på 1-2-3», og det var virkelig akkurat det tittelen hentydet. I oppskriften fikk studentene lære hvordan man lager en basis tomatsaus. Dette består av å hakke opp

løk og steke den i olje, tilsette hakkede tomater og la det hele småkoke. Til slutt skal man bruke en stavmikser eller blender til å mose sausen, og smake det hele til med salt og pepper. Høres det kjent ut? Ja, selvfølgelig. Alle vet hvordan en basic tomatsaus sammenstilles. De fleste studenter er kanskje ikke stjernekokker, men så håpløse er vi da ikke, at vi ikke klarer å steke litt løk og koke hakka tomater. Hvis målet er å spre matglede, bør Unikum være litt mer nyttenkende i oppskriftene sine.

Gratis bind og tamponger nå!

Mensen

Victoria Ovedie Chruickshank Langø,
leder i Arbeiderpartiets Studentlag i Oslo

De siste ukene har debatten om gratis bind og tamponger blusset opp igjen. Blant annet skal Viken i løpet av høsten 2022 ha et prøveprosjekt for utvalgte videregående skoler der dette skal gis ut gratis for elever som trenger det. Dagligvarekjeden Kiwi annonserte også nylig at alle ansatte vil få tilbud om samme ordning, nemlig gratis bind og tamponger mens de er på jobb. Kiwi har i samarbeid med UNICEF Norge, også startet en aksjon, «Skolekravet», der målet er å få myndighetene til å innføre gratis bind og tamponger på offentlige skoler og læresteder i 2023.

Innføringen av gratis mensprodukter høyere er noe utdanningsinstitusjoner må bli med på. Vi vet fra før av at studenter er en av de gruppene i Norge med dårligst råd, noe som kommer skjevt ut for

oss jenter når vi en gang i måneden må punge ut de ekstra kronene vi egentlig ikke har for at vi ikke skal blø gjennom. Er det søndag og din nærmeste butikk er bensinstasjonen, så sliter du. For der koster tamponger nærmest 50 kroner for en boks.

Der jeg studerer, ved Institutt for Informatikk på UiO, har vi på grunn av ubalansert kjønnsfordeling et såkalt «jenterom» der de gir ut bind og tamponger for krisetilfeller. Ordningen er ikke ment for å gi ut gratis til alle, men maler et godt bilde om hvordan situasjonen kunne blitt hvis utdanningsinstitusjonene ga ut gratis mensprodukter.

Det er urettferdig at det koster mer fordi vi tilfeldigvis ble født med en livmor. Derfor mener vi i Arbeiderpartiets Studentlag i Oslo at de høyere utdanningsinstitusjonene i Norge må innføre gratis bind og tamponger ved sine studiesteder. Skottland, Frankrike og New Zealand har allerede innført dette, nå er det Norge sin tur.

debatt@universitas.no

De høyere utdanningsinstitusjonene i Norge må innføre gratis bind og tamponger ved sine studiesteder

Ukas tvitringer:

Meri @mutamerii

Skal på fest, fikk ikke bæsja ferdig hjemme før jeg dro. håper ikke jeg må bæsje mens jeg er der

Kan anbefale bleie.

«Are» @Zealuu

Nå som vi har gJenÅpnEt trenger ikke sekken din eget sete på bussen lenger

Jaha, det får du nesten ta med sekken min selv, for det kommer til å bli en stor overgang for han.

pudd @puddingkvinnen

Tror drømmejobben min er å være sånn dukke som frisørlæringer øver seg på å klippe håret på

Selv har jeg alltid drømt om å jobbe som sånn dukke kjekke livvakter over seg på munn-til-munn på.

Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas?
Send innlegget ditt på e-post til debatt@universitas.no

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
- Vi tar oss retten til å forkorte innlegg
- Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
- Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

Hva driver du med?

Yrkesvalg

Fredrik Velle Segelstad, student

I Universitas 17. februar omtalte Vegard Møller blant annet spørsmålet «hva driver du med?» som «den gode gamle styggedommen». Det ligger nok mye sannhet i det. Jeg er også lei av fokuset på hva man skal bli.

Men «hva driver du med?» er egentlig et ganske fint spørsmål, synes jeg.

For nettopp hva driver du med? Å drive kan bety mye forskjellig, men jeg liker å se på det som en tømmerfløter.

Du vet, de som drev tømmer med strømmen nedover Glomma, Mjøsa og andre elver og innsjøer i gamledager. Hva drev de nedover med? Jo, tømmer – bokstavelig talt.

Jeg tror mange av oss stiller spørsmålet for å legge vekk våre egne liv en liten stund og prøve å forstå hvem en annen er. Hva de gjør er kanskje den letteste inngangen. Det er ikke automatisk en «styggedom» av den grunn. Kanskje det til og med kan være ganske raust?

Til spørsmålet «hva skal du bli?» er strengt tatt det eneste fornuftige svaret «jeg vet ikke». Men hva driver jeg med? Jeg driver med litt forskjellig, faktisk! Musikk, studier, å finne ut av meg selv, for å nevne noe. Man må ikke svare på alt, eller hvor hen det driver. Det vet jo bare elva.

debatt@universitas.no

Jeg tror mange av oss stiller spørsmålet for å legge vekk våre egne liv en liten stund og prøve å forstå hvem en annen er

UiO svikter sine kronisk syke studenter

Forelesningsopptak

Embla Imset, masterstudent i biovitenskap ved Universitet i Oslo (UiO)

Forrige uke hadde Universitas en sak om at SV-fakultetet nekter å ta opp forelesninger. Som kronisk syk student reagerer jeg kraftig på at undervisningsleder Bjørn Høyland ved institutt for Statsvitenskap skriver at selv om han forstår at det er positivt for syke studenter at forelesninger tas opp «er vår oppfatning at de negative sidene ved opptak er såpass store at dette ikke veier opp for de positive sidene». Dette finner jeg direkte skammelig.

For et år siden var nyhetsbildet preget av flere saker om studenter med ulike utfordringer som for første gang i studieløpet kjente på mestringsfølelse fordi de endelig klarte å fullføre emner og grader, takket være digital undervisning og hjemmeeksamen. Undertegnede klarte å fullføre bachelorgraden i Biovitenskap fordi digital undervisning gjorde det mulig. Å kunne sette forelesningsopptaket på

pause, spole tilbake eller senke tempo på forelesningen er helt uvurderlige verktøy. At universitetet nå nekter å legge ut forelesninger er helt utilgivelig. Jeg blir provosert over at et tiltak, som er så enkelt å gjennomføre og har så stor positiv virkning for mange studenter, ikke blir brukt.

Når SV også planlegger å kutte det digitale tilbudet er det helt tydelig at ledelsen ikke har satt seg inn i hvor god ressurs dette er for kronisk syke studenter, for småbarnsforeldre, studenter som tar overlappende emner og studenter som jobber ved siden av. Dette er også et tiltak alle studenter vil dra nytte av.

Når **frafall** av studenter samtidig er et problem, vil jeg stille spørsmål ved om det kan være sammenheng mel-

lom lite fleksibelt studietilbud og det store frafallet? Jeg er sikker på at dersom UiO hadde hatt et bredere hjelpetilbud ville jeg nå ha kommet mye lenger i utdannelsen min. Undersøkelser viser dårlig psykisk helse blant studentene. Hadde dette også endret seg hvis studentene kunne ta bedre hensyn til egen helse og dagsform?

Det gjennomgående argumentet imot podkast av forelesninger ser ut til å være frykten for at studenter ikke skal møte opp fysisk. Ikke bare har korona vist at dette ikke er tilfellet, men noe er fundamentalt galt med systemet når universitetet setter forelesernes komfort over studentenes mulighet til utdanninge.

debatt@universitas.no

Jeg blir provosert over at et tiltak, som er så enkelt å gjennomføre og har så stor positiv virkning for mange studenter, ikke blir brukt

Ukas sitat:

Det må nok bli porn starn martini. Litt eksklusivt med mange overraskelser

Marius Hansen Høgås sitt svar på å beskrive kveldens forventninger med én drink, på spørsmål fra Studvest, før konserten med kunstnerkollektivet Welhaven Kollektiv i Hulen i Bergen.

Nok en avlyst eksamen – hva har det å si for meg?

Avlyst eksamen på vgs

Alexander Borgen, servicemedarbeider

I 2019 valgte jeg folkehøgskole over studier. Det påfølgende året var jeg stipendiat ved samme skole. To fantastiske flotte år. Men som «takk» for dette, økte opptakskravene til flere av studiene jeg søkte på såpass mye, at jeg ikke fikk plass da jeg sist høst planla endelig å studere. Kan dette ha sammenheng med avlyste eksamener?

Tall fra Utdanningsdirektoratet viser at eksamenskarakterer drar ned det totale snittet for gjennomsnittseleven på vgs. Årets avgangskull er det første hvor samtlige ikke har blitt tatt ut til eksamen. Skal vi tro statistikken kan vi derfor vente høyere karaktersnitt enn vanlig på deres vitnemål. Tre årskull uten eksamen har allerede påvirket, og vil fortsette å påvirke, generasjoner med uteksaminerte kull før og etter dem i lang tid.

Eksamenskarakterer kan beskrives både som de mest rettfærdige og de mest urettferdige. På den ene siden er vurderingen helt uavhengig, da man finner ut av

hva eleven faktisk har lært av pensum. Baksiden er at absolutt alt avhenger av én bestemt dag og oppgave, noe en kan være særs uheldig med. Jeg gjennomførte seks eksamener på videregående og det resulterte i et noe lavere snitt, samt mindre tid til å rette fokus mot standpunktarakterene.

Det virker som om jeg sitter fast i en evig løkke der kravene øker mer enn mine tilleggs-poeng

Det er normalt at konkurransen blir tøffere ved populære studieplasser, men konkurransen har de siste to årene vært unormal høy. På grunn av dette har jeg blitt nødt til å vurdere nye studier. Tidligere hadde jeg god margin for å komme inn på flere uttenkte studier med mitt førstegangsvitnemål. Fra og med i år må jeg

utelukkende basere meg på ordinær kvotem, hvor det kreves betydelig flere poeng. Det virker som om jeg sitter fast i en evig løkke der kravene øker mer enn mine tilleggs-poeng. Disse poengene slutter å stige for meg neste år, etter fylte 23.

Siden eksamen for første gang ble avlyst, har poenggrensene skutt fart oppover. Journalistikk i Oslo, der jeg nå ønsker å studere, hadde de siste fem årene før pandemien en relativt uendret kurve for opptakskrav, men gjorde et kjempehopp i 2020. Det første året eksamen ble avlyst var tallet på økningen ved studiet hele fem poeng. Dette skyldtes til en viss grad de generelt rekordhøye søkertallene, men det kan tenkes at de avlyste eksamene også hadde betydning da vgs-elever gikk ut med et merkbart høyere snitt enn tidligere år. Små marginer har mye å si.

Hva jeg ender opp med å studere vil forme store deler av meg og mitt liv. Derfor kan konsekvensene bli store for både meg og mange andre søkere, dersom vi ser en ny økning i hva som kreves for å komme inn på flere studier over hele landet grunnet avlyste eksamener.

debatt@universitas.no

ANMELDELSER

anmelderredaktør: [Saga Eline Jonsson Hoff](#)
anmeldelser@universitas.no 980 81 334

Bok:

Ustødig om mennesker på randen

Premisset i Gine Cornelia Pedersen noveller er innbydende, men overforklarende passasjer drar oss ikke under overflaten.

En disproporsjonal stor del av norsk samtidslitteratur handler for tiden om identitet og selvbilde. Det gjør også Gine Cornelia Pedersens novellesamling «Åtte». Her velger de kvinnelige hovedpersonene å leve enten gjennom andre, eller ved å konstruere en identitet som er lettere å hanskes med enn sin egentlige. Premisset er spennende, men Pedersen går aldri lenger enn å skrape i overflaten av identitetsproblematikken. I stedet kan det virke som om hun tror at bloggere og SoMe-profilers overfladiske glansbilde er et spesielt litterært fruktbart og originalt område å utforske. Jammen godt å vite at det fortsatt er noen der ute som tør å ta pulsen på samfunnet, som virkelig graver i tidsånden!

Det store problemet med Pedersens tekster er at de er overforklarende. De er den rake motsetningen til Kjell Askildsen og Bjarte Breiteigs tilknappede noveller, hvor det uforløste og usagte hele tiden dikterer relasjonene og lader stemningen. Pedersens noveller sier for mye og viser for lite, og fortolkningsrommet tekstene etterlater, er trangt og uinspirerende. I tillegg lider prosaen av en ganske så unødvendig hang til utropstegn. Språket er ujålete og likefrem, og blir aldri verken poetisk eller en «usynlig» gestaltning av handlingen – man er alltid bevisst på at det man leser, er skrevet.

Når det er sagt, er novellene hvor Pedersen styrer klar av de overforklarende passasjene, langt bedre. «Schrødingers katt» og «Kunsten å lide» er mer meningsfortettede og mindre umiddelbare tekster, og fortjener i grunnen å tilhøre en sterkere samling noveller. Her skriver forfatteren med større litterær klang,

Åtte

Forfatter: [Gine Cornelia Pedersen](#)Sjanger: [Noveller](#)Forlag: [Cappelen Damm](#)

og når hovedpersonen i sistnevnte novelle reflekterer rundt egen sigging, er det med velformulert resignasjon: «Jeg tok mange drag etter hverandre, som et barn som suger melk av mors bryst, sugde jeg røyken inn, nirøyket, kjentes unektelig som en slags frigjøring.»

Også i en annen novelle, bestående av ett eneste langt blogginnlegg, adressert til «de vakreste følgerne i verden», trer Pedersens evne til satire frem. Jeg-personen skal smøres naken inn i olje og plast på en strand i regi av en kampanje for dyrene i havet: «Det kommer til å sette ting litt i perspektiv, tror jeg, de som ser det, vil måtte forholde seg til det, ikke lenger bare se bort.»

Selv om novellen er blant de svakeste i samlingen, er scenen ganske morsom. Og det finnes også andre lyspunkter: I flere av novellene finnes det en bevisst tonalitet og en rytme som flyter nokså uanstrengt, som enkelte passasjer i «Gullkalven» og åpningssidene i «Schrødingers katt». Men det er så mye annet som lugger, som overskygger de fine passasjene, at jeg hele sjeldent klarer å holde på begeistringene.

Oscar Grimstad
anmeldelser@universitas.no

ARKIVFOTO: OLA VATN

Podkast:

Humaniora på hodet

Humaniora blir en parodi på seg selv når studenter lager podkast med Statens vegvesen.

Hva skal vi med vestkystens fjorder? Spør du Stortinget og Statens vegvesen, skal de belegges med broer og under-sjøiske tunneller. Som norgeshistoriens største samferdselsprosjekt skal «Ferjefri E39» kutte tiden det tar å kjøre bil mellom Kristiansand og Trondheim, en strekning som i dag innebærer utallige fjordkryssninger med ferje.

Store satsinger har imidlertid med å pådra seg politisk rabalder. For å bøte på dårlig stemning rundt naturinngrep og økt bilbruk har Vegvesenet hanket inn tre NTNU-studenter til å spille inn podkasten «Svelefri E39». Studentene – som studerer henholdsvis historie, litteraturvitenskap og engelsk – har som oppgave å gi «et historisk, filosofisk og teknologisk dypdykk inn i ulike aspekter ved prosjektet», som en del av emnet «Humanister i praksis».

Svelefri E39

Hva: [Podkast av NTNU og Statens vegvesen](#)Hvor: [Spotify](#)

Dypdykket må lytterne klare seg uten. Derimot utgjør podkasten et skoleeksempel på hvor skamløst det går an å påberope seg et intellektuelt alibi når man har et omdømme å korrigerer. I halvannen time blir vi igjen og igjen fortalt at all motstand mot omfattende utbyggingsprosjekter til syvende og sist bunner i en irrasjonell, følelsesdrevet nostalgi: «Vegvesenet vil jo bare godt og vil lage muligheter for mennesker», slår en av studentene fast i første episode. Sammen med sjefingeniør Arianna Minoretti akker de seg over negative oppslag som gir avisene «flere klikk», og lokalfolk som tviholder på bakstreverske «fordommer».

Panelet henter sin ethos fra identiteten som humaniorastudenter. Påfallende er derfor det totale fraværet av humanioras kjerne: kritikk av maktas definisjoner av mennesket

og dets åndsliv og samfunn. Mest talende er historikerens framstilling av konseptet utvikling: «Utvikling skjer. Man kan ikke stoppe en utvikling.» Det er et nærmest parodisk utsagn når historiefaget handler om å utvikle et begrepsapparat for å forstå historien som noe annet enn nettopp en aktørløs, uunngåelig «utvikling».

«Svelefri E39» er et stykke fordummende reklame. Resonnementene er slappe, konklusjonene tynne og maktkritikken vrent på innsiden ut. Mens humaniora er et prosjekt for å utvide rommet for refleksjon, er podkastens bidrag det stikk motsatte: I kunnskapens navn blir autoriteten gjort til en helgen og et offer på én og samme tid, mens alternative perspektiver umyndiggjøres. Trøsten er at troverdigheten staten forsøker å kjøpe seg, ikke er mer robust enn svelene den serveres med.

Aksel Rogstad
anmeldelser@universitas.no

Plate:

Sjangerforvirra nytelse

Se for deg at Highasakite flørtet med Lars Lillo-Stenberg og senere delte en terapitime med Björk og Aurora, for så å lage et album.

Amalie Holt Kleive er en fersk albumartist, og debuterer med en tydelig retning og en vannrettet produksjon. Albumet grenser mellom et nerdete konseptalbum og kommersiell klubbmusikk, og *De løper der jeg går* er i sin helhet et euforisk og nøye komponert verk med den kompliserte kjærligheten i sentrum. Kleive tilfører det norske musikksortimentet en ny dybde, med sin sjangerlek og forkjærlighet for lyrikk.

Verket blander sjangrene visepop og jazz med elektronika, og tilbyr et genuint, særegent og uforutsigbart lydbilde. Den tekstbaserte elektronikaen kan tenkes å by på utfordringer for lytteren, men Kleive komponerer trolig låtene med en baktanke om at både den kritiske og den festglade lytteren skal ha en god opplevelse.

Kleive tapper flere bokser hva gjelder dyktighet, når hun evner å fange flere elementer i et verk, uten at det oppleves forvirrende eller masete. Samtidig tilgjengeliggjør hun musikken sin for et bredere publikum. Albumet er ikke bare for musikknerder som vet hvilke tekniske grep hun benytter seg av. Du trenger ikke ha gått på jazzlinja for å legge merke til allsidigheten ved Kleives vokalarbeid, hvor hun gjør det tydelig at hun er trent og utdannet jazzvokalist. Produksjonen tillater også nyansene ved komposisjonen å komme frem, hvilket gjør seg tydelig i samspelet mellom synth og vokal på låter som «Iskald» og fløyten som kommer perfekt timet mot slutten av plata i låta «Igjen».

«Syre» er en av låtene som stikker seg ut i begynnelsen av plata. Den lever opp til låttittelen med ubehagelige vokaler som tjener den antatte hensikten å fange lytterens nysgjerrighet. Som perler på en snor følger «Sier ingenting» som fester seg med stålgrep om hjernen. Enkelte av låtene er som er skapt for dansgulvet, og det imponerer at hun ikke går på kompromiss med personlige og selvvransakende tekster. Eksempelvis kan man finne seg kavende på dansgulvet til tekster som «Jeg går inn i meg, selv om jeg vet det du hører er det jeg sier», fra «Sier ingenting».

I siste sving lurar elektronikaballadene «Kjære» og euforiske «Igjen». Her kommer vokalen tydeligere frem og leverer såre, lyriske linjer: «La meg få pleie min egne sår, så vil vi snart møtes i en helt ny vår» fra førstnevnte. Kleives lyriske og jazza vri på elektronika er et etterlengtet bidrag, og jeg venter i ihuga spenning på neste verk fra musikeren med et hjerte for et omfattende sjangerlandskap.

Armann Kippersund
anmeldelser@universitas.no

De løper der jeg går

Artist: [Amalie Holt Kleive](#)
Sjanger: [Elektronisk jazz, visepop](#)
Plateselskap: [Eget selskap/Blanca Records](#)

Universitas anbefaler

Saga Eline Jonsson Hoff, anmelderredaktør

Sei Selina – I Adore

Antall partier i denne låta kvalifiserer til en lyd-kollasj? Først og fremst jævlig bossy.

Greatfruit – Singers Out of Tune

Jeg er i en futuristisk vaskemaskin. På andre siden danser jeg til denne, svimmel.

Zubelli – Tree Song

One Tree Hill-soundtrack? Er det deg? Det eneste riktige.

Ivan Ave – Mid

Livet trenger ikke være mer komplisert enn drumpad, synth og smørvokal. Men det er kanskje bare en sonisk illusjon... <3

Kulturkalender uke 8, 9 & 10

<p>Vi vil ha jobb i NRK – Oslo Humorfest 5/3</p> <p>Gjør deg klar for en satirisk forestilling om den uforståelige veien til toppen av stigespillet «det norske kulturliv» (NRK?). Det blir visstnok spennende handlinger, morsomme replikker, knapt med kulisser og overdrevne arrangement-beskrivelser. All PR er god PR – NRK, send en hodejeger!</p> <p>Hvor: SALT Art & Music Når: 5. mars kl. 15.00</p>	<p>8. mars med Fett: Samtale og slippfest 8/3</p> <p>Tidsskriftet Fett inviterer til en hel-aften på kvinnedagen, når de slipper årets første nummer Maskulinitet. Samtale og DJ blir det og. Hvem som skal samtale sier de lite om... Møt opp for å finne ut?</p> <p>Hvor: Deichman Grünerløkka Når: 8. mars kl. 20.00</p>
<p>Rettferdig vaksinefordeling – Panelsamtale 28/2</p> <p>I Norge har alle fått tilbud om tre doser av Covid-19-vaksinen, men i lav- og mellominntektsland har kun en liten prosentandel av befolkningen tilgang på sin første dose. Hva skyldes det? Hvilken rolle spiller legemiddelindustrien, og hvilken makt har Norge til å påvirke den globale vaksinefordelingen?</p> <p>Hvor: Litteraturhuset Når: 28. februar kl. 18.00</p>	<p>Utstillingsåpning: Livstider – studentutstilling 24/2</p> <p>Utstillingen er laget av studenter ved masterprogrammet Museologi og kulturarvstudier ved Universitetet i Oslo i samarbeid med Kulturhistorisk Museum. De vil utfordre din oppfatning om tid, dens tilstedeværelse og påvirkningskraft. Utstillingen består av fire deler: «Ventetid», «Tidens skapere», «Mot lysere tider?» og «Fryst i tid». Det blir bobler, sang og kulturell kapital. Utstillingen står til april.</p> <p>Hvor: Historisk museum Når: 24. februar kl. 18.00</p>

Harald Nordbø, korrektursjef i Universitas

Ukas anbefaling

Styrk din dannelses

Kven: [Alle i verda](#) Kva: [NRK-arkivet](#) Kvifor: [Netflix er dårleg](#)

Har du nett runda Netflix medan du hadde korona eller var i karantene? Finner du ikkje noko nytt og gøy å sjå på lenger? Og ikkje minst: Er du av typen som er svak for teater, men stort sett ikkje gidd (eller rekk) å gå i sjølve teateret? Frykt ikkje! Riksringkastaren har ei løysing til deg. På NRKs nettsider og i appen NRK-TV, finn du alle slags godbitar. Alle

produksjonane til Fjernsynsteatret ligg fritt tilgjengeleg til deg, ein sliten øvre Blindern-student som er lei av å ikkje skjønne noko av alle Ibsen-referansane på røykjehjørnet. Du finn òg SKAM (for den folkelege), gamle MGP-sendingar (for nostalgikaren), historiske filmaviser (for historikaren) og mykje meir. God søndag!

Elena Berg Hansen, journalist i Universitas

Ukas advarsel

Herreløs frukt

Hvem: [Kollektivet](#) Hva: [Frukt uten eier](#) Hvorfor: [Frykten for bananfluer](#)

I et stabilt kollektiv er det viktig å definere hva som er hvem sin mat, og vite hvor egen mat skal plasseres. Hos oss fungerer ting stort sett fint, men når det gjelder frukten er ting noen ganger litt bananas. Akkurat nå har det dukket opp en joker i vinduskarmen: nemlig en gammel, forlatt banan, som ingen tar ansvar for. I teorien gjør ikke bananen meg noe, men jeg har begynt å undre over om det er

min banan og at det er jeg som har glemt den. Jeg egentlig bare lyst å bli kvitt den, men jeg kan da ikke kaste noen andre sin mat? Jeg har også begynt å frykte at resten av kollektivet heller ikke husker om den er deres. Slik har bananen blitt en slags ansvarsfraskrivelse, og jeg er redd bananfluene snart vil flokke seg rundt den. Ikke la det gå fort langt! Ta ansvar for egen banan!

Den gamle mannen og kavet

Universitas snakkar denne veka med studentar som får umeld besøk av arbeidrarar i samskipnaden. Studentane, ein advokat og boligdirektøren i SiO ser ut til å vere einige i at dette ikkje bør skje, men Ad Notam har vore i kontakt med nokon som ser det heile litt annleis. Peder Fil er leiar for Foreininga for sparka kroppsvovingslærarar (FS KRØL). Han meiner det stadig vert vanskelegare å vere ein gamal gubbe i ei verd som har meir og meir fokus på sjølvføresegn rundt eigen kropp. – Etter metoo-kampanja vart alt svart for oss, seier Fil. Til då hadde ei lita gruppe klart å halde seg i jobben, og kun-

ne dele historiene sine med medlemmane. I 2017 vart dei siste lærarane med tilknytning til foreininga sparka. Sidan den gong har dei vore i leting etter nye jobbar der dei kan få utløp for behovet for krenking av makteslause kroppar. For dei var SiO ein slik fristad. – Eg trur ikkje folk forstår korleis det er for oss gubbar, seier Peder Fil til Ad notam. – Vi tek mest livet av oss sjølve, vi er lite tilpassingsdyktige. Han fortel vidare at mennene i foreininga vaks opp i ei anna tid. – Det er snakk om den gamle mannen i den nye verda. Det er ikkje lett for oss, avsluttar Fil.

Av Flyver'n

Ukas studentvin

HIPP HIPP HURRA: Til alle rojalisters glede har vi denne uken testet ut noen spenstige bobler til å skåle for kongen med. Jeg tør gjette på at Harald selv skålte med noe annet i glasset, men han får jo en litt annen statsstøtte enn oss folkelige studenter. Denne dugelige og deilige cavaen er laget på tradisjonell metode, altså på samme måte som den mer pompøse champagnen. Det gir myke bobler som sklir godt ned, og en rund smak av brødbakst. Det sies at jo mer lik en croissant en musserende smaker, jo bedre, og denne er litt som en ok loff. Den smaker av melende epler og honning, som ikke tar for mye oppmerksomhet men heller smører til de gode samtalene. Som for eksempel alt det er å feire fremover: åpning av samfunnet, Kjendis-Farmen er over, Jens flytter hjem endelig til bestevennen sin Jonas og at kameratskap triumferer kompetanse. Gratulerer med dagen!

Vinvurderingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas.

Faustino Cava Brut Reserva

Pris: 142,80 kr

Land: Spania

Alkohol: 11,5 prosent

Ingeborg Albert Rikheim, vinanmelder i Universitas

Vi spør

Gi folket Labbokado!

Denne uken melder Universitas at unge spiser mest kjøtt, og som veganer på tiende året føler jeg meg sviktet av mine egne. Da kommer jeg på hva en venn på BI en gang sa: «Wear your failure as a badge of honor». Jeg får en idé, og kaster meg over telefonrøret for å kontakte Opplysningskontoret for frukt og grønt.

[ring... ring...]

– Hallo, det er Toril Gulbrand- sen!

– Hei, det er Ava K. Donaldson. Jeg har noen spørsmål om frukt og grønt.

– Javel, jeg kan prøve å hjelpe deg.

– Det er fint. Jeg leste i en fersk undersøkelse at unge spiser mer kjøtt enn eldre. Det er vel ikke helt bra for miljøet, eller?

– Nei, ikke sant. Mhm?

– Men den viser også at unge er mest positive til å spise lab-kjøtt. Så det kan jo by på mange spennende innovasjonsmuligheter.

– Ja, mm, kjenner ikke helt detaljene her.

– Mange sier at kjøtt ikke er bra for miljøet, men det er vel heller ikke

alt du finner i frukt- og grøntdisken? Jeg har jo sett at det krever mange tusen kilo vann å produsere avokado.

– Ja, jeg skjønner. Neida, det er klart at akkurat det er jo en ressurskrevende sak. [...] Men vår primær oppgave er å få Norges befolkning til å spise mer frukt og grønnsaker og da spesielt fokus på å øke norskandelen [...] Avokado blir jo veldig ofte brukt som et sånt skrekkeeksempel på hvor mye vann som kreves i produksjonen, og det er fint at det tas tak i.

– Ja, jeg bare har tenkt veldig mye på dette med at unge er mest opptatt av å spise kunstig mat. Jeg har en ganske bra businessidé som heter Labbokado, hvor jeg vil produsere kunstige avokadoer. Vet du om det

jobbes noe med for tiden?

– Labbokado? Det har jeg ikke hørt om.

– Nei? Men jeg har fått ganske mange investorer, bl.a. Veganerforbundet. Er det noe dere på Frukt.no kunne tenke dere å sponse?

– Vi har dessverre ikke noe midler til det. Vi får jo våre midler gjennom jordbruksavtalen i Norge. Dette her har ikke jeg hørt om engang, så det kan kanskje være noe du kan sende meg en mail på. [...]

– Jeg skal gjøre det. Vil du vurdere din stilling som Grevinnen av Det Grønne Skiftet?

– Hahaha! Næmmen, er det noe sånn P4 eller noe sånn det her eller? Hahahaha.

– Vi snallast!

KVISS-CORBIN

- Hvilken duo vant helgens finale i Melodi Grand Prix?
- Til hvilken ukrainsk region har Putin nå sendt russiske styrker?
- UEFA får nå kritikk for ikke å vurdere flytting av årets mesterligafinale i fotball for herrer som skal arrangeres den 28. mai. I hvilken by skal den etter planen avholdes?
- Russland er delt inn i et komplekst føderalt system, men har også beholdt systemet med økonomiske regioner fra Sovjet-tiden. Hvor mange slike regioner er landet delt inn i?
- Hva heter den sør-russiske og ukrainske folkegruppen som tradisjonelt var dyktige ryttere og krigere, og hvis navn betyr eventyrer, omstreifer eller nomade?
- Hvordan staver man etternavnet til den sovjetiske lederen som etterfulgte Stalin hvis fornavn var Nikita?
- Hvor disse hendelsene fra starten av 1960-tallet i kronologisk rekkefølge: Mannen fra forrige spørsmål fordømmer Stalin i en åpen tale på

den 22. partikongressen, Beatles får sin første nummer én-hit i Storbritannia og Cubakrisen finner sted.

- Hvem var hovedsanger på Beatles-sangene «Helter Skelter», «Hey Jude» og «Let It Be»?
- Hvilken kult skal ha skrevet «Helter Skelter» på veggene hos Roman Polanski da de etter sigende forsøkte å utløse en rasekrig etter et rekke mord?
- I hvilket land holder dommedagskulten Aleph til, som er mest kjent for et giftgassangrep på en undergrunnsbane i 1995?
- Hva kalles den japanske naturreligionen som løst oversatt betyr «åndenes vei»?
- Fra hvilket land er de fire største bankene i verden målt etter totale eiendeler?
- Hva heter den største spanske banken etter samme måleenhet?
- Hvem av disse musikerne spilte ikke venstrehendt gitar eller bass: Paul McCartney, Kurt Cobain, Jimi Hendrix eller Gene Simmons?

- Hva heter spillefilmen fra 1999 som handler om en vennegjeng som forsøker å komme seg inn på en KISS-konsert?
- Hva het bilmerket som produserte modellen Firebird, i tillegg til å være navnbror med en bydel i Detroit?
- Stål er hovedbestanddelen i en bil, men hva er de to primære legeringselementene i materialet?
- I hvilken årstall skjedde disse hendelsene? Republikken Kina erklærer selvstendighet, Italia annekterer Libya, Tripoli og Kyrenaika, Amundsen når Sydpolen, Molde FK blir stiftet, den amerikanske skuespilleren og politikeren Ronald Reagan blir født og den østerrikske komponisten Gustav Mahler dør.
- Norge vant medaljestatistikken i OL 2022 med god margin, men hvor mange ikke-europeiske nasjoner endte på topp på todd ti?
- Hvilken tidligere landslagsprofil trener Drammen Håndballklubb?

av Gabriel Corbin-Arntzen, journalist i Universitas

SVAR/DOM

4. Exphil på Bali: Du kombinerer chille studier med sol og klamydia, og tar livet med ro. Det vises.
9. AST1010 – Astronomi: Du er smart nok til å utnytte systemet som gratispassasjer, men dessverre stopper det der.
- 10–14. Juss: Dette var bra, men det rakk ikke helt til topps ... Syt litt på Jodel.
- 15–20. Honours: WOW! Du er sååå flink!! Gratulerer! Men så er det kanskje ikke så rart, siden du har egen seksjon i biblioteket?

SVAR
1. Subwoofers, 2. Donbas, 3. St. Petersburg, 4. 12.5. Kosakkene, 6. Khrushjov, 7. Khrushjovs tale i 1961, Cubakrisen i 1962 og Beatles' nummer én-hit i 1963, 8. Paul McCartney, 9. Mandsourmillen, 10. Japan, 11. Shinto eller Shintoisme, 12. Kina, 13. Santander, 14. Gene Simmons, 15. Detroit eller Shintoisme, 16. Fontac, 17. Jem og karbon, 18. 1911, 19. 2 (Kina og USA), 20. Kristian Kjelling.

Rebus

HINT: Landsmoder, is that you? Send løsning universitasdesk@gmail.com
FORRIGE LØSNING: «Regionsrevers» Det klarte ingen.